

รายงานการวิจัย

การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538)
สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช
อาจารย์ ชรรตพล อนันตวรสกุล
อาจารย์ ดร. รัชนิกร หงส์พันธ์

สนับสนุนโดย

เงินทุนเพื่อการวิจัยคณะครุศาสตร์
พ.ศ.2545

ซี
ที 15
011907

ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ.2547

ISBN 974-13-2953-9

รายงานการวิจัย

การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538)
สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช
อาจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล
อาจารย์ ดร. รัชนิกร หงส์พันธ์

สนับสนุนโดย
เงินทุนเพื่อการวิจัยคณะครุศาสตร์

พ.ศ.2545

ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2547

ISBN 974-13-2953-9

I 21088135

22 S.R. 2547

ชื่องานวิจัย การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538)
 สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
 ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช อาจารย์อรรถพล อนันตวรสกุล และ
 อาจารย์ ดร.รัชนีกร หงส์พนัส
 ปีที่วิจัย 2546

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชามัธยมศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรและปัญหาของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ 2538) และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาจากหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ 2538) ในการนำมาใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ประชากรคือ บัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2541 2542 และ 2543 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด คือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร ปัญหาการเรียนการสอน และประโยชน์ในการนำเนื้อหาความรู้ในรายวิชาต่างๆ จากหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละและนำเสนอด้วยตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. บัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า โครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุดในเรื่อง การจัดรายวิชาที่เน้นการบูรณาการระหว่างการศึกษา กับสังคม การจัดรายวิชาเอกครอบคลุมการเตรียมเนื้อหาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน การจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาวิชา และการจัดหน่วยกิตในวิชาเอกสังคมศึกษาแบบเอกเดียว ในด้านการจัดการเรียนการสอนบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 60 เห็นว่า มีความเหมาะสมที่สุดในเรื่อง การสร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการส่งเสริมความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 55 เห็นว่า การพัฒนาคุณลักษณะการมีคุณธรรมและจริยธรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด สำหรับปัญหาของหลักสูตรนั้น บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า เนื้อหาเป็นปัญหาน้อยในเรื่องความซ้ำ

ข้อของเนื้อหาในหมวดวิชาเอก ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตและความสอดคล้องกับสภาพสังคม บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 45 เห็นว่า ผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัญหาน้อยที่สุด ในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และการขาดกิจกรรมให้ผู้เรียนร่วมอภิปราย บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 40 เห็นว่า สื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้าและการวัดและประเมินผลเป็นปัญหามากในเรื่องความจำกัดของจุดบริการอินเทอร์เน็ต การขาดโอกาสร่วมในการประเมินตนเอง และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่า หนังสือและวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัยและงานที่มอบหมายในแต่ละวิชามีมากเป็นปัญหามากที่สุด

2. บัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า วิชาในหมวดวิชาครุรายวิชาบังคับ และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกคู่) รายวิชาบังคับที่มีประโยชน์มากที่สุด คือ วิชาประสบการณ์วิชาชีพ จิตวิทยาการศึกษา มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1 ประวัติศาสตร์ไทย 2 หลักภูมิศาสตร์ สำหรับหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดี่ยว) รายวิชาบังคับ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 100 เห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุด คือ ประวัติศาสตร์อเมริกา ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน และหลักภูมิศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขหมู่ คที่
ด 15
เลขทะเบียน 011907
วัน, เดือน, ปี 19 พค. 47

Title: An Evaluation and a Follow -Up Study of Bachelor's Degree of Education Curriculum (Revised B.E. 2538) in the field of Secondary Education, Social Studies Major Program

Name: Assistant Professor Dr. Walai Panich, Mr.Atthapol Anunthavorasarul and Dr. Rachaneekorn Hongphanut

Year: 2003

Abstract

The purposes of the study were to study the opinions of the graduates in the field of secondary education, majoring in social studies concerning the appropriateness and problems of the curriculum and their opinions concerning the benefits from the courses for further education and career. The informants were twenty graduates majoring in social studies at secondary educational level. The instrument was a set of questionnaire. The obtained data were analyzed by means of frequencies and percentage and then were presented in tables with the explanation.

The findings were as follows :

1. More than 50% of the graduates majoring in social studies expressed that the aspect of structure and course organization was the most appropriate in the items of the emphasis on integration of education and society, courses in major area covering the subject content to be taught in schools, seminar courses being organized in each specific field. More than 60% of the graduates expressed that the aspect of instructional management was the most appropriate in the items of creating friendship atmosphere among staff and students, knowledge self-acquisition, and promoting students' critical thinking, More than 55% of the graduates expressed that the aspect of student characteristic development was the most appropriate in the items of the development of morality and ethics.

Regarding to the problems, more than 50% of the graduates expressed that there were little problems in the content aspect relating to the issues of redundancy of content in the major program, numbers of credits connecting with the quantity of content

and connection with society. More than 45% of the graduates expressed that there were least problems in the instructor and instructional activities aspects relating to the issues of offering the students' chance to acquire knowledge, participation in discussion and specialists of instructors. More than 40% of the graduates expressed that there were problems in the instructional media and learning resources and measurement and evaluation aspects relating to the issues of internet service and the lack of self-evaluation. More than 20% of the graduates expressed that the lack of new editions of books and journals in the library and heavy loads of assignments were the most problems.

2. More than 50% of graduates expressed that the required courses in teacher education area and social studies as a double major program which they gained the best benefits were Professional Experience, Educational Psychology, Fundamentals of Developmental Psychology, World Regional Geography 1, Thai History 2 and Principles of Geography. 100% of the graduates majoring in social studies as a single major expressed that the courses which they gained the best benefits were American History, European History since 19th century to the present and Principles of Geography.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยการประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2538) สำเร็จได้ด้วยดีจากการสนับสนุนของฝ่ายวิจัยคณะครุศาสตร์ที่ได้จัดสรรเงินสนับสนุน จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ พร้อมทั้งขอขอบคุณบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งมีประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง คณะผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๑๑
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๑๑
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ของงานวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
หลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี.....	5
รูปแบบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	26
การศึกษาและค้นคว้าเอกสาร.....	26
ประชากรในการวิจัย.....	26
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล.....	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	61

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541- 2543.....	27
2 จำนวนบัณฑิตครุศาสตร์ที่ให้ข้อมูลในการวิจัยจำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จ การศึกษา.....	29
3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ.....	31
4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา.....	35
5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา.....	40
6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ ของรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา.....	44
7 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา.....	48
8 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา.....	50
9 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา.....	51

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญในการผลิตครูในระดับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี โดยมุ่งผลิตบัณฑิตครุศาสตร์ให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีความรู้ ความสามารถทั้งในเชิงวิชาการและวิชาชีพ โดยมีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตไว้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนซึ่งคุณลักษณะของบัณฑิตนั้นจะเน้นที่ มีความเป็นครูที่มีคุณภาพ มีความรู้ทางเนื้อหา วิธีสอน มีคุณธรรม มีทักษะในการคิดวิเคราะห์และ การแก้ปัญหา สนใจใฝ่รู้ด้วยตนเอง มีความเป็นผู้นำ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียมกัน ในขณะที่เดียวกันมีความพร้อมและสามารถปรับตัวในการเลือกอาชีพต่างๆ ในสังคมได้ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2531: 1)

การพัฒนาบัณฑิตครุศาสตร์ให้มีความรู้คุณลักษณะดังกล่าวจะต้องขึ้นอยู่กับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเปรียบเสมือนเครื่องมือที่มีความสำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของคณะครุศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งถือได้ว่าเป็นคณะที่ผลิตครูที่มีคุณภาพให้แก่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้ง กระแสหลักของสังคมและการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อวงการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว หลักสูตรของคณะ ครุศาสตร์ได้มีการดำเนินการพิจารณาทบทวน ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระยะนับ ตั้งแต่หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ. 2503 ดังรายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่สำคัญต่อไปนี้

หลักสูตรเดิม	หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ. 2503	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(ปรับปรุง พ.ศ. 2504)
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2504)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2515)
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ. 2515)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2520)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2520)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2525)
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2525)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2531)
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2531)	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538)

จากการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่า คณะครุศาสตร์ได้ใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) มาเป็นเวลา 6 ปี มีบัณฑิตครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรรุ่นแรกในปีการศึกษา พ.ศ. 2541 จำนวน 290 คน ในจำนวนนี้เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา เอกคู่ (34 หน่วยกิต) จำนวน 6 คน และเอกเดี่ยว (60 หน่วยกิต) จำนวน 1 คน ในปีการศึกษา พ.ศ. 2542 มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาแบบเอกคู่ (34 หน่วยกิต) จำนวน 4 คน และในปีการศึกษา 2543 มีนิสิตครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา แบบเอกคู่ (34 หน่วยกิต) จำนวน 8 คน เอกเดี่ยว (60 หน่วยกิต) จำนวน 3 คน จากการที่หลักสูตรนี้ได้ใช้มาระยะหนึ่งและมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรจำนวนหนึ่งแล้ว จึงสมควรมีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาโดยเฉพาะวิชาเอกนั้นถือว่ามีความสำคัญเพราะวิชาเอกเป็นองค์ประกอบที่บัณฑิตจะนำไปสอนและเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อขั้นสูงสำหรับการประกอบอาชีพครูต่อไป ซึ่งการประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษานี้ผลของการวิจัยจะมีต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตให้เป็นหลักสูตรที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณภาพของหลักสูตรเพื่อการผลิตบัณฑิตครุศาสตร์ที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรและปัญหาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538)
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) ในการนำมาใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากประชากรที่เป็นบัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชา
มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ.2541, 2542,
2543 โดยได้จากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์เพิ่มเติม
2. การประเมินและติดตามผลหลักสูตรในงานวิจัย ประกอบด้วย การประเมินและติด
ตามผลหลักสูตร 3 ด้านคือ ความเหมาะสมของหลักสูตร ประโยชน์ของรายวิชา
ต่าง ๆ ในหลักสูตรและปัญหาของหลักสูตร

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการเรียนการสอนภายใต้
กรอบหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
ซึ่งการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มีน้ำหนักที่จะเชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หมายถึง หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตร
ปรับปรุงพ.ศ. 2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรใน
ระดับปริญญาตรี ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี
2. บัณฑิตคณะครุศาสตร์ หมายถึงผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร
บัณฑิต(ปรับปรุง พ.ศ. 2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ในปีการ
ศึกษา 2541,2542 และ2543
3. การประเมินและติดตาม หมายถึงการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรในด้านความ
เหมาะสมของหลักสูตรและประโยชน์ของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรและด้านปัญหา
ของหลักสูตรที่ซึ่งได้จากการแสดงความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิต
ครุศาสตร์ วิชาเอกสังคมศึกษา
4. ความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตรในด้านโครงสร้าง
การจัดรายวิชา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการพัฒนาคุณลักษณะ
ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นจากการตอบ
แบบสอบถามของบัณฑิตครุศาสตร์ วิชาเอกสังคมศึกษา
5. ประโยชน์ของรายวิชาในหลักสูตร หมายถึง การนำเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชา
ครูที่เป็นวิชาบังคับร่วม บังคับเฉพาะสาขา บังคับตามวิชาเอก และวิชาบังคับ ตาม
วิชาเอกสังคมศึกษา ทั้งเอกคู่ และเอกเดี่ยว ไปใช้ในการศึกษาต่อ และการประกอบ

อาชีพ ที่ได้จากการแสดง ความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิต
ครุศาสตร์ วิชาเอกสังคมศึกษา

6. ปัญหาของหลักสูตร หมายถึงอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านเนื้อหา ด้าน
ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้าและ
การวัดและประเมินผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตครุศาสตร์ วิชาเอก
สังคมศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง การประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) สาขาวิชามัธยมศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา นี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดต่างๆ ที่ได้จากการค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี

จากรายงานการวิจัยเอกสาร เรื่อง หลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรีของทบวงมหาวิทยาลัย (เสริมศรี ไชยศร, สุรพล รวมมิตร และสุนทร คงเที่ยง, 2543 : 57-60) ได้สรุปประเด็นเรื่องหลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการพิจารณา หรือเป็นการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ดังนี้

1.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรที่ดีควรมีจุดมุ่งหมาย 5 ประการ คือ

- 1) พัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นคนสมบูรณ์ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะชีวิต และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีความรู้เฉพาะด้าน
- 2) มุ่งเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา ความสามารถเพื่อเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด รู้คุณค่าของความคิด วิชาการ และสรรพสิ่ง
- 3) ให้ความสำคัญกับทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ในสังคมข้อมูลข่าวสาร คือ ความสามารถในการใช้ภาษาที่เป็นสากล และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และการทำงาน
- 4) ส่งเสริมการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 5) พัฒนาความเป็นสากล เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเชิงวิชาการ เนื้อหา และประสบการณ์ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทักษะ การสอน รวมทั้งให้ความสำคัญในการใช้ภาษาสากล เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ วัฒนธรรม ความคิด และข่าวสารทางวิชาการ

1.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

- 1) หลักสูตรควรประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ 1.ประสบการณ์ที่ผู้เรียนทุกคนควรได้รับ คือ วิชาแกนในระดับทั่วไป (General Core Courses หรือ Core Experiences หรือ General Education) 2.ประสบการณ์ที่เป็นความรู้ความสามารถเฉพาะเพื่อการประกอบอาชีพ คือ วิชาเอก-โท (Major-Minor หรือ Concentration areas) 3.ประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนตามความสนใจ หรือเลือกเรียนเพื่อ เพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่าง (Electives) 4.ประสบการณ์ที่ผู้เรียนจัดดำเนินการ นอกเหนือจากวิชาต่างๆ ในโครงสร้างหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างความสามารถ พัฒนาจิตสำนึก ค่านิยม คือ กิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Student Activities หรือ Co-Curricular Activities)
- 2) โครงสร้างหลักสูตร ในส่วนแกนบังคับทั่วไปและวิชาเลือกเสรี ควรได้รับน้ำหนักหรือเพิ่มให้มากขึ้น
- 3) การจัดวิชาที่เป็นแกนบังคับทั่วไปไม่จำเป็นต้องจัดเป็นวิชาพื้นฐานทั้งหมดในปีนั้นๆ ควรกระจายตลอดหลักสูตร เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงได้ดีขึ้น
- 4) ทุกส่วนของโครงสร้างหลักสูตรควรสอดแทรก การสอนคุณธรรม จริยธรรม ความสนใจใฝ่รู้ และทักษะชีวิตและสังคม รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะ และบุคลิกลักษณะของผู้เรียน (Character Building)

1.3 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอน

มีหลักเกณฑ์การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ 1.มีการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีลักษณะยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ทั้งเนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมทั้งกาลเวลา และบริบทของสังคม 2.กิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับชีวิตจริง ด้วยวิธีเรียนที่เน้นประสบการณ์ตรง กระบวนการคิด การมีส่วนร่วม โดยเน้นความเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติ 3.การจัดการเรียนการสอนควรใช้วิธีที่หลากหลายให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.4 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐาน

- 1) ควรมีการประเมิน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ
- 2) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรต้องอาศัยข้อมูลการประเมินจากหลายฝ่าย
- 3) มีการพัฒนาตัวบ่งชี้มาตรฐานคุณภาพของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตร

4) ควรได้รับการสนับสนุนในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ เพื่อพัฒนาเครือข่ายและ การแข่งขันทางวิชาการ

2. รูปแบบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลักษณะ ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงสร้างระดับ ปริญญาตรีที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งหมดไว้ในโครงสร้างหลักสูตร 3 ส่วน คือ(เสริมศรี ไชยศร, สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรี คงเที่ยง, 2543 : 36-41)

- 1) วิชาแกนบังคับทั่วไป (General Core Course) หรือที่เรียกว่า "วิชาศึกษาทั่วไป" (General Education) มีเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนทุกคนควรได้เรียน โดยเลือกเรียนจาก กลุ่มวิชาพื้นฐาน 3กลุ่ม คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ รวมทั้งด้าน ภาษาและการสื่อสาร
- 2) วิชาเฉพาะด้าน (Specialized areas/ concentration) โครงสร้างนี้เป็นส่วนสร้างความรู้ เฉพาะให้กับผู้เรียน มีการจัดการเรียนเป็นวิชาเอกเดี่ยวหรือเอกคู่ หรือวิชาเอก-โท การจัด เนื้อหาสาระในวิชาเฉพาะด้าน ส่วนใหญ่จะเป็นเฉพาะสาขาวิชา (Discipline based program)
- 3) วิชาเลือก (Electives) เป็นวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ หรือ เลือกเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเฉพาะด้านของผู้เรียนได้

นอกจากนี้ยังมีบทความของ Professor Carl A. Grant จาก University of Wisconsin-Madison ที่สรุปว่าหลักสูตรการฝึกหัดครูของสหรัฐอเมริกาโดยทั่วไปจะคล้ายๆ กัน 2 ปีแรกจะ เรียนวิชาพื้นฐาน และอาจมีวิชาการศึกษาบ้าง ปีที่ 3 จะเริ่มหลักสูตรวิชาชีพครู ตามลำดับก่อน หลังของรายวิชา ตามข้อบังคับของใบประกอบวิชาชีพครู ซึ่งรวมวิชาพื้นฐานการศึกษา วิธีสอน การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาการศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และบางสถาบันจะให้เรียน วิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรม 2-3 รายวิชา (สุรศักดิ์ หลาบมาลา (แปล) 2541: 42-43)

จากโครงสร้างดังกล่าวนำมาสู่การจัดหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชา เอกสังคมศึกษา โดยจะนำเสนอรายละเอียดตั้งแต่หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.

2503) สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา จนถึงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.

2538) สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ดังนี้

2.1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (พ.ศ.2503)

วิชาเอกสังคมศึกษา

1.จำนวนหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 160 หน่วยกิต

2.รายวิชาเอกสังคมศึกษาที่ปรากฏในหลักสูตร คือ

วิชาบังคับ

ED-FS101	ประมวลวิชาประวัติศาสตร์สากล	3 หน่วยกิต
ED-FS102	ประมวลวิชาภูมิศาสตร์สากล	3 หน่วยกิต
ED-FS103	สังคมศึกษาเบื้องต้น	3 หน่วยกิต
ED-F104	เศรษฐศาสตร์สากลประยุกต์	2 หน่วยกิต
ED-FS104	ประวัติศาสตร์ไทย I	2 หน่วยกิต
ED-FS105A	ประวัติศาสตร์ไทย II A	2 หน่วยกิต
ED-FS105B	ประวัติศาสตร์ไทย II B	2 หน่วยกิต
ED-FS106	ภูมิศาสตร์ไทย	2 หน่วยกิต
ED-FS201	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต
ED-FS202	หน้าที่พลเมือง	2 หน่วยกิต
ED-FS203	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย	2 หน่วยกิต
ED-FS204	ประวัติศาสตร์เอเชีย	2 หน่วยกิต
ED-FS205	ประวัติศาสตร์ยุโรป	2 หน่วยกิต
ED-FS252	การปกครองของไทย	3 หน่วยกิต
ED-FS253	หลักรัฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
ED-FS301	ภูมิศาสตร์ซีกโลกเหนือ	2 หน่วยกิต
ED-FS302	ภูมิศาสตร์ซีกโลกเหนือ	2 หน่วยกิต
ED-FS303	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
ED-FS451	องค์การสหประชาชาติ	1 หน่วยกิต

2.2 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2504)

วิชาเอกสังคมศึกษา

1. จำนวนหน่วยกิตรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 145 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชา
การศึกษาสังคม 54 – 58 หน่วยกิต หมวดวิชาครู 33 หน่วยกิต หมวดวิชา

เฉพาะ 45 หน่วยกิต (วิชาเอก 30 หน่วยกิต และหมวดวิชารอง 15 หน่วยกิต)
และวิชาเลือกเสรี 9 – 13 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาครุศึกษามัธยมศึกษา มีรายวิชาบังคับตามข้อกำหนดของวิชาเอก คือ ครุ 303 ประมวลการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยม 3 หน่วยกิต และ ครุ 311 การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยม 2 หน่วยกิต
3. วิชาเอกสังคมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาบังคับให้เรียนในหมวดวิชาเฉพาะ และเลือกเรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีตามสายเดียวกันให้ครบ 30 หน่วยกิต
วิชาเฉพาะสายวิชาสังคมศึกษา

สส. 204 กข. ประวัติศาสตร์ไทย 4 หน่วยกิต

ก. สมัยสุโขทัย-อยุธยา

ข. สมัยธนบุรี-รัตนโกสินทร์

สส. 205 ก. หลักภูมิศาสตร์ 2 หน่วยกิต

สส. 206 ก. หน้าที่พลเมือง 2 หน่วยกิต

สส. 307 ก. ภูมิศาสตร์ซีกโลกภาคเหนือ 2 หน่วยกิต

สส. 308 ก. ภูมิศาสตร์ซีกโลกภาคใต้ 2 หน่วยกิต

สส. 309 ก. ประวัติศาสตร์ยุโรป 2 หน่วยกิต

สส. 310 ข. ประวัติศาสตร์อเมริกา 2 หน่วยกิต

สส. 311 ข. ประวัติศาสตร์เอเชีย 2 หน่วยกิต

สส. 312 ข. ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและ
ภูมิศาสตร์การเมืองของไทย 2 หน่วยกิต

สส. 320 โบราณคดี 2 หน่วยกิต

สส. 321 กข. หลักเศรษฐศาสตร์ 2 หน่วยกิต

สส. 322 การเมืองระหว่างประเทศ 2 หน่วยกิต

สส. 423 หลักปรัชญากฎหมายที่ 1 2 หน่วยกิต

สส. 424 หลักปรัชญากฎหมายที่ 2 2 หน่วยกิต

ว. 203 การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ 2 หน่วยกิต

ว. 204 คุณนิยมนิเทศเบื้องต้น 2 หน่วยกิต

ว. 203 มานุษยวิทยา 2 หน่วยกิต

วิชาเลือกเสรี

สส. 213 หลักเศรษฐศาสตร์ 2 หน่วยกิต

สส. 214 เอเชียอาคเนย์สมัยศตวรรษที่ 20 2 หน่วยกิต

สส. 315	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ	2 หน่วยกิต
สส. 316	ระบบการปกครองของต่างประเทศที่ 1	2 หน่วยกิต
สส. 317	ระบบการปกครองของต่างประเทศที่ 2	2 หน่วยกิต
สส. 318	ระบบการปกครองของต่างประเทศที่ 3	2 หน่วยกิต
สส. 319	องค์การสหประชาชาติ	1 หน่วยกิต

2.3 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ.2515 (ปรับปรุงใหม่)

โปรแกรมการสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

- มีจำนวนหน่วยกิตทั้งสิ้น 135 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต หมวดวิชาครุ 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 60 หน่วยกิต และ หมวดวิชาเลือกเสรี 5 หน่วยกิต
- หมวดวิชาครุ สาขามัธยมศึกษา มีรายวิชาบังคับของหลักสูตรตามข้อกำหนดของวิชาเอก 2 รายวิชา คือ 414303 หลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา (3 หน่วยกิต) และ 414307 พฤติกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา (3 หน่วยกิต)
- วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก มีจำนวน 36 หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

411 170	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 หน่วยกิต
411 171	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 หน่วยกิต
411 263	ประวัติศาสตร์เอเชีย	2 หน่วยกิต
411 264	ประวัติศาสตร์ยุโรป	2 หน่วยกิต
411 350	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
411 172	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 267	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย	2 หน่วยกิต
411 268	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1	2 หน่วยกิต
411 269	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2	2 หน่วยกิต
411 176	หลักรัฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 177	สังคมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 271	ธรรมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 352	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายไทยชั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยา	2 หน่วยกิต
411 355	หลักเศรษฐศาสตร์	2 หน่วยกิต

รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต

411 173	การแปลความหมายแผนที่	2 หน่วยกิต
411 174	อุตุนิยมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 205	ดาราศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 270	การเมืองระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
411 272	ปัญหาของโลกปัจจุบัน	2 หน่วยกิต
411 273	ลัทธิและศาสนาสำคัญของโลก	2 หน่วยกิต
411 349	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 20	2 หน่วยกิต
411 351	ภูมิศาสตร์สังคมนคร	2 หน่วยกิต
411 353	สหประชาชาติและองค์การ ระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
411 356	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
411 440	อารยธรรมโบราณ	2 หน่วยกิต
411 441	โบราณคดี	2 หน่วยกิต
411 442	พัฒนาการชุมชน	2 หน่วยกิต
411 443	อาฟริกาศึกษา	2 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
314 313	การบริหารของไทย	2 หน่วยกิต

4. วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาโท มีจำนวน 24 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

411 170	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 หน่วยกิต
411 171	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 หน่วยกิต
411 263	ประวัติศาสตร์เอเชีย	2 หน่วยกิต
411 264	ประวัติศาสตร์ยุโรป	2 หน่วยกิต
411 172	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 267	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย	2 หน่วยกิต
411 268	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1	2 หน่วยกิต
411 269	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2	2 หน่วยกิต
411 271	ธรรมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 352	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายไทยขั้นนำ	2 หน่วยกิต

411 177	สังคมวิทยา	2 หน่วยกิต
รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต		
411 355	หลักเศรษฐศาสตร์ (ผู้ที่ไม่ได้เรียนเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ต้องเลือก)	2 หน่วยกิต
411 173	การแปลความหมายแผนที่	2 หน่วยกิต
411 174	อุตุนิยมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 176	หลักรัฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 205	ดาราศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 270	การเมืองระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
411 272	ปัญหาของโลกปัจจุบัน	2 หน่วยกิต
411 273	ลัทธิและศาสนาสำคัญของโลก	2 หน่วยกิต
411 349	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 20	2 หน่วยกิต
411 350	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
411 351	ภูมิศาสตร์สังคมนคร	2 หน่วยกิต
411 353	สหประชาชาติและองค์การ ระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยา	2 หน่วยกิต
411 356	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
411 440	อารยธรรมโบราณ	2 หน่วยกิต
411 441	โบราณคดี	2 หน่วยกิต
411 442	พัฒนาการชุมชน	2 หน่วยกิต
411 443	อาฟริกาศึกษา	2 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
314 313	การบริหารของไทย	2 หน่วยกิต

2.4 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ปรับปรุง พ.ศ.2520) วิชาเอกสังคมศึกษา

1. มีจำนวนหน่วยกิตทั้งสิ้นอย่างน้อย 135 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชา

ศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิต หมวดวิชาครู 35 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 60 หน่วยกิต

(2 วิชา) และหมวดวิชาเลือกเสรี 5 หน่วยกิต

2.หมวดวิชาครุศาสามัธยมศึกษาที่มีรายวิชาตามข้อกำหนดวิชาเอก คือ 414 331
หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา 3 หน่วยกิต และ 414 336 พฤติกรรม
การสอนสังคมศึกษา 3 หน่วยกิต

3.วิชาเอกสังคมศึกษา 30 หน่วยกิต

รายวิชานับดับ 20 หน่วยกิต

714 118	ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย	2 หน่วยกิต
411 170	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 หน่วยกิต
411 171	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 หน่วยกิต
411 172	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต
311 176	หลักรัฐศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 177	สังคมวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 267	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย	2 หน่วยกิต
411 271	ธรรมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 355	หลักเศรษฐศาสตร์	2 หน่วยกิต

รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต

711 119	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา	2 หน่วยกิต
411 173	การแปลความหมายและการใช้แผนที่	2 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 179	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
411 263	ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
411 264	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
411 268	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1	2 หน่วยกิต
411 269	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2	2 หน่วยกิต
411 272	ปัญหาของโลกปัจจุบัน	2 หน่วยกิต
610 305	การสหกรณ์	2 หน่วยกิต
314 313	การบริหารของไทย	2 หน่วยกิต
411 270	การเมืองระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
312 314	องค์การระหว่างประเทศ	2 หน่วยกิต
411 350	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
714 420	ปัญหาสังคมกับกฎหมาย	2 หน่วยกิต

411 492 ครูกับการพัฒนาชุมชน 2 หน่วยกิต

4. วิชาเอกภูมิศาสตร์

รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต

411 173 การแปลความหมายและการใช้แผนที่ 2 หน่วยกิต

411 179 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2 หน่วยกิต

117 221 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ 3 หน่วยกิต

117 311 ธรณีสันฐานวิทยา 3 หน่วยกิต

117 313 อากาศวิทยา 3 หน่วยกิต

117 332 ภูมิศาสตร์การเมือง 3 หน่วยกิต

117 342 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย 2 หน่วยกิต

117 343 ภูมิศาสตร์เขตร้อน 2 หน่วยกิต

รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต

411 174 อุดุณิยมหาวิทยาลัยชั้นนำ 2 หน่วยกิต

411 205 ดาราศาสตร์ชั้นนำ 2 หน่วยกิต

411 206 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2 หน่วยกิต

117 231 ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม 2 หน่วยกิต

117 321 ภูมิศาสตร์เกษตรกรรม 3 หน่วยกิต

117 322 ภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม 3 หน่วยกิต

117 333 ภูมิศาสตร์ประชากร 3 หน่วยกิต

117 341 ภูมิภาคศึกษา 2 หน่วยกิต

117 351 ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2 หน่วยกิต

411 351 ภูมิศาสตร์สังคมนคร 2 หน่วยกิต

117 361 แนวความคิดทางภูมิศาสตร์ 2 หน่วยกิต

117 411 อุทกภูมิศาสตร์ 3 หน่วยกิต

117 441 ภูมิศาสตร์กลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว 3 หน่วยกิต

117 442 ภูมิศาสตร์กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ 3 หน่วยกิต

5. วิชาเอกประวัติศาสตร์ 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต

411 263 ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่ 2 หน่วยกิต

411 264 ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่ 2 หน่วยกิต

411 273 ลัทธิและศาสนาสำคัญของโลก 2 หน่วยกิต

116 301	ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย 3 หน่วยกิต	
116 302	ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจสังคมไทย	3 หน่วยกิต
411 349	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 20	2 หน่วยกิต
411 350	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
411 443	แอฟริกาศึกษา	2 หน่วยกิต
116 484	ประวัติศาสตร์ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	2 หน่วยกิต
116 458	การอ่านในประวัติศาสตร์เอเชียใต้	2 หน่วยกิต
116 485	ประวัติศาสตร์ตะวันออกเฉียงใต้ ค.ศ.1914	2 หน่วยกิต

6.วิชาเอกประชากรศึกษา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต

313 211	สังคมวิทยาชนบท	3 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
313 215	สังคมวิทยานคร	3 หน่วยกิต
412 261	สัมมนาประชากร	2 หน่วยกิต
417 301	จิตวิทยาสังคมขั้นนำ	3 หน่วยกิต
177 333	ภูมิศาสตร์ประชากร	3 หน่วยกิต
411 374	การวางแผนชีวิตและครอบครัว	2 หน่วยกิต
313 417	ปัญหาประชากร	2 หน่วยกิต

รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต

415 151	การสาธารณสุขขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 176	หลักรัฐศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
419 202	การอนามัยแม่และเด็ก	2 หน่วยกิต
411 206	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2 หน่วยกิต
417 208	สุขภาพจิต	2 หน่วยกิต
313 214	ครอบครัว	2 หน่วยกิต
313 217	ปัญหาสังคม	2 หน่วยกิต
415 250	การควบคุมโรคติดต่อ	2 หน่วยกิต
415 251	สุขภาพกับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
610 305	การสหกรณ์	2 หน่วยกิต

313 317	การสังคมสงเคราะห์	2 หน่วยกิต
313 320	สังคมวิทยาพัฒนาการ	2 หน่วยกิต
415 353	โภชนาการสาธารณสุข	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 355	หลักเศรษฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 375	คุณภาพชีวิตและทรัพยากรมนุษย์	2 หน่วยกิต
311 413	กลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมไทย	2 หน่วยกิต
411 492	ครูกับการพัฒนาชุมชน	2 หน่วยกิต

2.5 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี(ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ.2525)

วิชาเอกสังคมศึกษา

1.มีจำนวนหน่วยกิตทั้งสิ้นอย่างน้อย 135 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิต หมวดวิชาครู 35 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 60 หน่วยกิต (2 วิชา)

2.หมวดวิชาครุมีวิชาบังคับของสาขามัธยมศึกษาตามข้อกำหนดวิชาเอก คือ 414 331 หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา 3 หน่วยกิต และ 414 336 พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา 3 หน่วยกิต

3.วิชาเอกสังคมศึกษา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต

116 100	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 หน่วยกิต
116 101	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 หน่วยกิต
117 101	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต
714 118	ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย	2 หน่วยกิต
311 181	รัฐศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 177	สังคมวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
117 201	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย	2 หน่วยกิต
411 271	ธรรมวิทยา	2 หน่วยกิต
611 303	หลักเศรษฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต

รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต

117 102	การแปลความหมายและการใช้แผนที่	2 หน่วยกิต
711 119	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา	2 หน่วยกิต

411 179	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
117 205	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1	2 หน่วยกิต
117 206	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2	2 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
116 214	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
411 263	ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
610 305	การสหกรณ์	2 หน่วยกิต
312 313	การเมืองระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
312 314	องค์การระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
116 339	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 20	2 หน่วยกิต
116 340	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
312 328	ปัญหาของโลกปัจจุบัน	2 หน่วยกิต
714 420	ปัญหาสังคมกับกฎหมาย	2 หน่วยกิต
411 443	แอฟริกาศึกษา	2 หน่วยกิต
116 484	ประวัติศาสตร์ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	2 หน่วยกิต
411 492	ครูกับการพัฒนาชุมชน	2 หน่วยกิต

2.6 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ.2531)

วิชาเอกสังคมศึกษา

1. มีจำนวนหน่วยกิตทั้งสิ้นอย่างน้อย 145 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษา

ทั่วไป 35 หน่วยกิต หมวดวิชาครู 39 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 68 หน่วยกิต

(2 วิชา) และวิชาเลือกเสรี 5 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาครู มีรายวิชาบังคับของสาขามัธยมศึกษาตามข้อกำหนดวิชาเอกสังคมศึกษา 2 วิชา คือ 414 331 หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา 3 หน่วยกิต

และ 414 336 พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา 3 หน่วยกิต

3. วิชาเอกสังคมศึกษา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต

116 100	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 หน่วยกิต
116 101	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 หน่วยกิต
117 101	หลักภูมิศาสตร์	2 หน่วยกิต

117 204	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย	2 หน่วยกิต
117 205	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1	2 หน่วยกิต
311 181	รัฐศาสตร์ขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 177	สังคมวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
411 263	ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
411 272	ธรรมวิทยา	2 หน่วยกิต
411 354	มานุษยวิทยาขั้นนำ	2 หน่วยกิต
611 303	หลักเศรษฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
714 118	ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย	2 หน่วยกิต
รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต		
115 214	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่	2 หน่วยกิต
116 339	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 20	2 หน่วยกิต
116 340	ประวัติศาสตร์อเมริกา	2 หน่วยกิต
411 103	การแปลความหมายและการใช้แผนที่	2 หน่วยกิต
411 206	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2	2 หน่วยกิต
312 216	การเมืองระหว่างประเทศขั้นนำ	3 หน่วยกิต
312 314	องค์การระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
312 382	ปัญหาของโลกปัจจุบัน	2 หน่วยกิต
313 212	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	2 หน่วยกิต
313 323	สังคมชนบทไทย	3 หน่วยกิต
411 179	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 หน่วยกิต
411 443	แอฟริกาศึกษา	2 หน่วยกิต
411 492	ครูกับการพัฒนาชุมชน	2 หน่วยกิต

2.7 หลักสูตรปริญญาบัณฑิตครุศาสตร์ 4 ปี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538)

วิชาเอกสังคมศึกษา

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรคือเพื่อผลิตให้บัณฑิตครุศาสตร์ให้มีคุณลักษณะที่เพิ่มเติมจากหลักสูตรเดิม (2531) ดังนี้

- 1) มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่ความเป็นสากล และตามทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ

- 2) มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพครู
- 3) มีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ วิจัยกรณี และวิสัยทัศน์ (Vision) ในสาขาวิชาของตนเอง
- 4) มีความเข้าใจในสังคม และมองเห็นความสัมพันธ์ของการศึกษากับสังคม
- 5) มีเนื้อหาวิชาการที่เข้มเพียงพอในการดำเนินงานในวิชาชีพ
- 6) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู สร้างนิสัยใฝ่รู้ และหาความรู้ด้วยตนเอง

2.หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวม 145 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาทั่วไป 34 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ แบ่งเป็น 2 หมวด คือวิชาครู 38 หน่วยกิต (สำหรับเอกคู่) และ 41 หน่วยกิต (สำหรับเอกเดี่ยว) และวิชาเอกแบ่งเป็นเอกคู่ 68 หน่วยกิต (2 วิชา) และวิชาเอกเดี่ยว 60 หน่วยกิต

หลักสูตรมีลักษณะเด่นอื่นๆ คือ

- 1) เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษอีก 4 หน่วยกิต ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- 2) เพิ่มวิชาขึ้นใหม่ คือ วิชาพื้นฐานวิชาชีพครู เพิ่มการเตรียมตัวทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติทั้งฝึกงาน และฝึกทดลองสอน
- 3) จัดวิชาสัมมนาแยกตามสาขาวิชาต่างๆ
- 4) เพิ่มวิชาการศึกษากับสังคมในหมวดวิชาครู เพื่อเพิ่มโลกทัศน์ของนิสิตในด้านสานสัมพันธ์กับสังคม
- 5) เพิ่มวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในหมวดวิชาครู เพื่อเน้นเทคโนโลยีทั่วไป และการศึกษา

3.แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรปรับปรุงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับปณิธานและนโยบายของมหาวิทยาลัย คือ

- 1) เน้นความรู้เชิงวิชาการและวิชาชีพครูควบคู่กัน
- 2) เน้นการเรียนการสอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติในระดับโรงเรียน
- 3) เน้นการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดการณ์ไกล การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์กับความเป็นจริงของสังคม การคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมองประเด็นอย่างรอบด้าน สัมพันธ์กับการศึกษา และสิ่งแวดล้อม
- 4) เน้นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และวางพื้นฐานการเป็นนักวิจัยในอนาคต

- 5) เน้นทักษะการเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ และทักษะการดำรงชีวิตในสังคมสมัยใหม่
- 6) จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกัน
- 7) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างเสริมบรรยากาศแห่งความรัก ศรัทธาระหว่างครูกับศิษย์ และผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาติ และภูมิปัญญาสากล
- 8) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และค่านิยมอันจะยังผลให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอย่างกลมกลืน และเอื้ออาทรต่อมนุษย สังคม และธรรมชาติมากขึ้น
- 9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนในคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างศรัทธาในการประพฤติตามวัฒนธรรม และหลักธรรมของศาสนา เห็นคุณค่าการรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งเข้าใจในวัฒนธรรมของชาติอื่น

4. วิชาเอกสังคมศึกษา สำหรับเอกคู่ (34 หน่วยกิต)

รายวิชาบังคับ (24 หน่วยกิต)

2204100	ประวัติศาสตร์ไทย 1
2204101	ประวัติศาสตร์ไทย 2
2205101	หลักภูมิศาสตร์
2205204	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย
2205205	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1
2401181	รัฐศาสตร์ขั้นนำ
2701177	สังคมวิทยาขั้นนำ
2701263	ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่
2701272	ธรรมวิทยา
2701354	มานุษยวิทยาขั้นนำ
2900151	ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์
3404118	ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย

รายวิชาเลือก 10 หน่วยกิต

2404214	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่
2204339	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในศตวรรษที่ 20

- 2204340 ประวัติศาสตร์อเมริกา
- 2204372 ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน
- 2204378 ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19
ถึงปัจจุบัน
- 2205206 ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2
- 2205251 การแปลความหมายแผนที่และภาพถ่าย
ทางอากาศ
- 2221433 พุทธธรรมในพระไตรปิฎก
- 2402325 ประเทศไทยกับเศรษฐกิจโลก
- 2403182 หลักมานุษยวิทยา
- 2403350 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม
อุตุนิยมชั้นนำ
- 2701174 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

5.วิชาเอกสังคมศึกษา สำหรับเอกเดี่ยว (60หน่วยกิต)

รายวิชาบังคับ (46 หน่วยกิต)

- 2204100 ประวัติศาสตร์ไทย 1
- 2204101 ประวัติศาสตร์ไทย 2
- 2204339 ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 20
- 2204340 ประวัติศาสตร์อเมริกา
- 2204378 ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน
- 2205101 หลักภูมิศาสตร์
- 2205204 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองของไทย
- 2205205 ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 1
- 2205206 ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของโลก 2
- 2205251 การแปลความหมายแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ
- 2221433 พุทธธรรมในพระไตรปิฎก
- 2400103 ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยา
- 2401181 รัฐศาสตร์ชั้นนำ
- 2403216 ประชากรวิทยาเบื้องต้น
- 2701179 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

2701263	ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่
2701272	ธรรมวิทยา
2701354	มานุษยวิทยาขั้นนำ
2900151	ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์
3404118	ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย

รายวิชาเลือก 14 หน่วยกิต

2204367	โบราณคดีและประวัติศาสตร์ไทย
2207363	จริยศาสตร์
2207363	พุทธปรัชญา
2402115	ภูมิหลังของโลกปัจจุบัน 1
2402116	ภูมิหลังของโลกปัจจุบัน 2
2402325	ประเทศไทยกับเศรษฐกิจโลก
2403350	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม
2403451	สังคมวิทยาศาสนา
2404320	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2701174	อุตุนิยมวิทยาขั้นนำ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและติดตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ยังไม่มีโดยตรง แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรครุศาสตร์ทั้งระดับปริญญาบัณฑิต และปริญญามหาบัณฑิตในลักษณะอื่นๆ ดังนี้

ปราณี ภาสกรณ์ (2541 : 144-149) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตบัณฑิตครุศาสตร์ และนิสิตฝึกสอนเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของคณะครุศาสตร์ พบว่าทั้งนิสิตบัณฑิตครุศาสตร์ และนิสิตฝึกสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาของคณะครุศาสตร์สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉลี่ยวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาครู หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี มีคุณค่า และมีประโยชน์มากต่อการสอนสังคมศึกษา รวมทั้งยังจัดเนื้อหาได้เหมาะสมเป็นพื้นฐานของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา แต่ยังมีข้อบกพร่องของประเด็นการจัดเนื้อหาในบางวิชายังไม่ละเอียดเท่าที่ควร ในด้านการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์สอนเนื้อหาความรู้ในหมวดวิชาต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษามากที่สุดที่จะทำได้ แต่มีบางภาควิชาที่ภาคปฏิบัติมีน้อยเกินไป ส่วนวิธีการเรียนการสอนควรเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึง

คุณค่า และความสำคัญของวิชาที่เรียน อาจารย์ควรมีข้อตกลงกับนิสิตในเรื่องระเบียบวิธีการเรียน
ขอบเขตเนื้อหารายวิชา กิจกรรมที่เรียน รวมทั้งการประเมินผล ในช่วงแรกที่สอน

เจียรนัย ศิริสวัสดิ์ (2526 : 154-158) ศึกษาเรื่องประเมินหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประเมินหลักสูตร
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ด้านจุดหมาย เพื่อการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ และศึกษาความ
คิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต ด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การเรียน
การสอน การนำหลักสูตรไปใช้ ประชากรที่ใช้ศึกษามีจำนวน 85 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับพุทธศักราช 2511 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2516) และฉบับปรับปรุง
ใหม่ ปีการศึกษา 2520 ผลการวิจัยในด้านความคิดเห็นมีดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ มหาบัณฑิตมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์มีส่วนช่วยให้เกิดคุณ
ลักษณะ หรือส่งเสริมคุณลักษณะในระดับมากทุกคุณลักษณะ โดยเฉพาะอันดับแรก
คือ มีความภูมิใจศรัทธาต่อวิชาชีพ และยึดมั่นในจรรยาครู รองลงมาคือ สามารถเป็น
ผู้นำในด้านวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทย
2. ด้านเนื้อหา มหาบัณฑิตเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาต่างๆ ในหลักสูตรมีความ
เหมาะสม
3. ด้านการเรียนการสอน มหาบัณฑิตเห็นว่าการเรียนการสอนที่ได้รับอยู่ในระดับมาก
คือ มีโอกาสทำรายงานในเรื่องที่เรียน มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และร่วม
อภิปรายในเรื่องที่เรียน ส่วนการทำงานสารบรรณฝ่ายสนับสนุนการศึกษา เห็นว่าเป็น
การนำความรู้ไปใช้ในระดับน้อย และการนำความรู้ไปเผยแพร่ และเป็นประโยชน์แก่
สังคม

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2531 : 150) ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จำนวน 19 สาขาวิชา วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์
มหาบัณฑิต และนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิตในด้านต่างๆ คือ 1. วัตถุประสงค์ 2. โครงสร้าง 3. การเรียนการสอน 4. การบริหารหลักสูตร ตัวอย่างประชากรมี 3 กลุ่ม คือ
อาจารย์บัณฑิตศึกษาทุกภาควิชา จำนวน 58 คน ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาต่างๆ 515 คน
และนิสิตบัณฑิตศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคที่ 2 ในสาขาต่างๆ 515 คน เครื่องมือ คือ
แบบสอบถาม ผลการวิจัยคือ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าควรมีการ
ปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ลดความ

ซ้ำซ้อน เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็น ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ เน้นการมีประสิทธิภาพของงาน จัดกิจกรรมทางวิชาการให้มากขึ้น และจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการติดตามผลการใช้หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2531 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2531 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตร โครงสร้างและรายวิชาตามหลักสูตร ลักษณะบัณฑิตครุศาสตร์ที่พึงประสงค์ การบริหารและการบริการหลักสูตรที่ต้องปรับปรุงในอนาคต

ตัวอย่างประชากรคือ อาจารย์คณะครุศาสตร์จำนวน 241 คน และนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2532 จำนวน 200 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับอาจารย์และนิสิต ผลการติดตามผลการใช้หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2531 เป็นดังนี้

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรและการสอนสามารถสร้างให้นิสิตมีลักษณะต่างๆ โดยส่วนรวมในระดับมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนิสิตพบว่า มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
2. การจัดการเรียนการสอน อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยส่วนรวมให้นิสิตในระดับมาก แต่นิสิตมีความเห็นว่า อาจารย์ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ โดยส่วนรวมในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนิสิตพบว่า มีความเห็นโดยส่วนรวมและกิจกรรมรายชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
3. การวัดและประเมินผล อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในกิจกรรมต่างๆ โดยส่วนรวมให้กับนิสิตในระดับมาก แต่นิสิตมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติโดยส่วนรวมในระดับกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนิสิตพบว่า มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมและกิจกรรมรายชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
4. การบริหารและการบริการหลักสูตร อาจารย์และนิสิตมีความเห็นเหมือนกันว่า การบริหารและการบริการหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตที่ใช้ในปัจจุบัน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนิสิต พบว่ามีความคิดเห็นต่อการบริหารและการบริการหลักสูตรโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
5. โครงการและรายวิชาตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2531 อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นโดยสรุปดังนี้ 1) จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต มี

ความพอดี 2) ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน 3) ควรปรับปรุงรายวิชาที่มีความซับซ้อน 4) ควรปรับปรุงรายวิชาที่เกี่ยวกับครู

6. ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นที่ตรงกันคือ เน้นลักษณะบัณฑิตทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม
7. การบริหารและการบริการหลักสูตรที่ต้องการปรับปรุงในอนาคต อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นในทางเดียวกันคือ ควรให้ความสนใจการบริการทางวิชาการ คือ การจัดจำนวนหนังสือ วารสาร และเอกสารต่างๆ ควรจัดกิจกรรมวิชาการเพื่อเสริมความรู้ให้กับนิสิตครูศาสตร์ ตลอดจนการจัดสื่อการสอนให้พอเพียงและทันสมัยเป็นหลักสำคัญ

งานวิจัยทั้งหมดนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจทั้งสิ้นและศึกษาจากการตอบแบบสอบถามที่นิสิตและคณาจารย์ให้ข้อมูลร่วมกันและนิสิตให้ข้อมูลฝ่ายเดียว ประเด็นที่ศึกษาครอบคลุมด้านโครงสร้างและการจัดรายวิชา วัตถุประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตและครุศาสตรมหาบัณฑิตมีความเหมาะสมในกรอบประเด็นต่างๆ ที่วิจัย และนิสิตและคณาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันด้านโครงสร้างของจำนวนหน่วยกิต วัตถุประสงค์ การบริหารหลักสูตร และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินและติดตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2538) สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิต คณะครุศาสตร์ ในปีการศึกษา 2541 – 2543 สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร และปัญหาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) และความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) ในการนำมาใช้ศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาและค้นคว้าเอกสาร

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) และเอกสารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2531, พ.ศ.2525, พ.ศ.2530, พ.ศ.2515, พ.ศ.2504) และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ.2503
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและติดตามผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ทั้งระดับปริญญาบัณฑิต และระดับปริญญาโทบัณฑิต

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตคณะครุศาสตร์ ในปีการศึกษา 2541 – 2543 สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน 22 คน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาที่สำเร็จการศึกษา
ในปีการศึกษา 2541 – 2543 จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวนบัณฑิตครุศาสตรที่สำเร็จการศึกษา (คน)
2541	7
2542	4
2543	11
รวม	22

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538) แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหาความรู้จากรายวิชาในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอก ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนมีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ และมีช่องว่างท้ายข้อกระทงคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินความเป็นประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ และมีช่องหมายเหตุท้ายข้อกระทงคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรครุ ศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ และมีช่องหมายเหตุท้ายข้อกระทงคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อมูลเพิ่มเติม

- 2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ที่สำเร็จการ ศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2540 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และปรากฏว่าไม่มีข้อแก้ไขใดๆ จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อกับบัณฑิตครุศาสตร์ที่เป็นประชากรในการวิจัย โดยตรงทางโทรศัพท์ และจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่สามารถมาให้ ข้อมูลด้วยตนเองได้ สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่สามารถมาให้ข้อมูลด้วยตนเองได้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ เพิ่มเติมตามประเด็นต่างๆ ที่ ผู้ให้ข้อมูลระบุข้อมูลเพิ่มเติม และให้ข้อเสนอแนะไว้ รวมบัณฑิต ครุศาสตร์ที่เป็นประชากรที่ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.90 เป็นบัณฑิต ครุศาสตร์ที่ข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 11 คน และเป็นบัณฑิตครุศาสตร์ที่ให้ข้อมูลโดยการตอบ แบบสอบถาม และส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวน 9 คน ส่วนบัณฑิตครุศาสตร์อีก 2 คน ที่ไม่ สามารถให้ข้อมูลได้นั้นเป็นผู้ที่กำลังศึกษาต่ออยู่ในต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนบัณฑิตครุศาสตร์ที่ให้ข้อมูลในการวิจัย จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษา	บัณฑิตครุศาสตร์ ที่เป็นประชากร (คน)	บัณฑิตครุศาสตร์ ที่ให้ข้อมูล (คน)
2541	7	6
2542	4	3
2543	11	11
รวม	22	20

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถาบันนันทนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามและประเมินผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2538) สาขาวิชา
มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์
เพิ่มเติมจากบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาจำนวน 20 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยม
ศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหาความรู้จากรายวิชาในหมวดวิชาครู
และหมวดวิชาเอก ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
(ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา
วิชาเอกสังคมศึกษา (ดังแสดงในตารางที่ 7-9)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน (N=20)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	25
หญิง	15	75
อายุ		
22 ปี	5	25
23 ปี	7	35
24 ปี	7	35
25 ปี	1	5
ปีที่สำเร็จการศึกษา		
2541	5	25
2542	6	30
2543	9	45
สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกสังคมศึกษา		
เอกเดี่ยว	4	20
เอกคู่	16	80
ลักษณะของงานในปัจจุบัน		
ประกอบอาชีพด้านการศึกษา	4	20
ไม่ประกอบอาชีพด้านการศึกษา	8	40
ว่างงาน	1	5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	7	35
สาขาที่ศึกษาต่อ		
การสอนสังคมศึกษา	1	14.28
สังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม	1	14.28
การสอนภาษาไทย	1	14.28
การฝึกอบรม	1	14.28
ไม่ระบุสาขา	3	42.84
ปัญหาในการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้สำหรับผู้ศึกษาต่อ		
มีปัญหา		
ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยเกินไป	1	14.28
ความรู้ในหมวดวิชาครู น้อยเกินไป	1	14.28
ความรู้ในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา น้อยเกินไป	-	-
ปัญหาอื่นๆ ได้แก่	-	-
ความรู้ภาษาอังกฤษน้อยไป	1	14.28
ไม่มีปัญหา	6	85.68

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพด้านการศึกษา	4	20
สอน หรือเกี่ยวข้องกับงานฝึกอบรมบุคลากร หรืองานด้านพัฒนาการวิชาการ ในระดับมัธยมศึกษา		
ตอนต้นสายสามัญ	4	100
ตอนปลายสายสามัญ	-	-
สายอาชีวศึกษา (ปวช.)	-	-
อุดมศึกษา	-	-
ระดับอนุปริญญา	-	-
ระดับปริญญาตรี	-	-
งานฝึกอบรม / พัฒนา	-	-
ปัญหาในการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้สำหรับผู้ประกอบอาชีพด้านการศึกษา		
มีปัญหา	2	50
ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยเกินไป	2	100
ความรู้ในหมวดวิชาครุ น้อยเกินไป	1	50
ความรู้ในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา น้อยเกินไป	2	100
ปัญหาอื่นๆ ได้แก่		
เนื้อหาที่สอนไม่ตรงกับหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน	1	50
ไม่มีปัญหา	2	50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน (N=20)	ร้อยละ
ไม่ประกอบอาชีพด้านการศึกษา	8	40
ทำงานในบริษัทเอกชน (ในตำแหน่ง)		
ผู้จัดการทั่วไป	2	25
เจ้าหน้าที่ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์	2	25
พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน	1	12.50
ทำงานในสวนราชการ	-	-
ทำงานในรัฐวิสาหกิจ	-	-
ประกอบอาชีพอิสระ	2	25.00
ทำงานในองค์กรอิสระ	1	12.50
ปัญหาในการนำความรู้ไปใช้ของผู้ไม่ประกอบอาชีพด้านการศึกษา		
ไม่ได้ใช้ความรู้ในการทำงานโดยตรง	1	12.50
นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าการทำงาน	1	12.50

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงร้อยละ 75 และเป็นชายร้อยละ 25 มีอายุ 23 ปีและ 24 ปีมากที่สุด ร้อยละ 35 เท่ากัน มีผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2543 จำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกคู่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80 มีผู้ศึกษาต่อร้อยละ 20 ผู้ประกอบอาชีพด้านการศึกษามีปัญหาและไม่มีปัญหาในการนำความรู้ไปใช้ร้อยละ 50 เท่ากัน ทั้งนี้ผู้ประกอบอาชีพด้านการศึกษาร้อยละ 100 เห็นว่าความรู้ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเอกสังคมศึกษาน้อยเกินไป ผู้ไม่ประกอบอาชีพด้านการศึกษาร้อยละ 40 ทำงานในบริษัทเอกชนมากที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

มัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม

ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเหมาะสม (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		ควรปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตร								
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (36 หน่วยกิต).....	8	40	8	40	4	20	-	-
การจัดรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....	4	20	9	45	5	25	2	10
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาครู (38 หน่วยกิต สำหรับเอกคู่, 41 หน่วยกิตสำหรับเอกเดี่ยว).....	9	45	6	30	4	20	1	5
การจัดรายวิชาในหมวดวิชาครู.....	5	25	7	35	7	35	1	5
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือก (5 หน่วยกิต สำหรับเอกคู่, 10 หน่วยกิตสำหรับเอกเดี่ยว).....	8	40	4	20	4	20	4	20
การจัดรายวิชาในหมวดวิชาเลือก.....	4	20	7	35	4	20	5	25
การจัดรายวิชาของวิชาเอกครอบคลุมการเตรียม เนื้อหาวิชาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน.....	10	50	7	35	2	10	1	5
การเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ 2 รายวิชา ในหมวด ศึกษาทั่วไปของคณะครุศาสตร์.....	8	40	7	35	5	25	-	-
การจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาวิชา.....	10	50	8	40	-	-	1	5
การจัดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่เน้นด้าน เทคโนโลยีข่าวสาร และการศึกษา.....	8	40	10	50	2	10	-	-
การจัดรายวิชาที่เน้นการบูรณาการระหว่างกา รศึกษากับสังคม.....	15	75	5	25	-	-	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเหมาะสม (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		ควรปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดรายวิชาในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา								
ก) แบบเอกคู่								
จำนวนหน่วยกิต.....	7	35	6	30	2	10	1	5
การจัดรายวิชาบังคับ.....	4	20	8	40	3	15	1	5
การจัดรายวิชาเลือก.....	2	10	9	45	5	25	-	-
ข) แบบเอกเดี่ยว								
จำนวนหน่วยกิต.....	3	75	1	25	-	-	-	-
การจัดรายวิชาบังคับ.....	2	50	1	25	1	25	25	-
การจัดรายวิชาเลือก.....	-	-	2	50	2	50	50	-
การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร								
การเน้นความรู้วิชาการควบคู่กับวิชาชีพครู.....	8	40	10	50	2	10	-	-
การเน้นทฤษฎีกับการปฏิบัติในระดับโรงเรียน.....	8	40	6	30	3	15	3	15
การส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ.....	9	45	11	55	-	-	-	-
การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิจารณ์.....	12	60	8	40	-	-	-	-
การเน้นความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของวิชาชีพครูกับสังคม.....	11	55	6	30	3	15	-	5
การเน้นการฝึกทักษะการสอน.....	11	55	4	20	4	20	1	-
การเน้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตในสังคม.....	8	40	12	60	-	-	-	-
การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม.....	11	55	9	45	-	-	-	-
การส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง.....	13	65	7	35	1	5	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเหมาะสม (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		ควรปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร (ต่อ)								
การสร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์.....	15	75	5	25	-	-	-	-
การเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างความรู้ที่เป็นสากลกับความรู้ที่เป็นระดับท้องถิ่น/ชาติ	8	40	7	35	7	35	-	-
การส่งเสริมความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม.....	11	55	7	35	1	5	1	5
การเน้นการสอดแทรกจรรยาบรรณวิชาชีพครูในทุกรายวิชาที่เกี่ยวข้อง.....	7	35	8	40	5	25	-	-
การใช้สื่อในการเรียนการสอน.....	5	25	11	55	3	15	1	5
การติดตามผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน.....	7	35	7	35	5	25	1	5
การจัดเนื้อหาที่พอเพียง และเหมาะสม.....	5	25	13	65	2	10	-	-
การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม.....	5	25	7	35	7	35	1	5
การส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ.....	5	25	10	50	4	20	1	5

ตารางที่ 4 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเหมาะสม (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		ควรปรับปรุง	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร								
มีความรักในวิชาชีพครู.....	8	40	10	50	1	5	1	5
มีความสามารถในการสอน.....	6	30	13	65	1	5	-	-
มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์.....	7	35	13	65	-	-	-	-
มีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชาของตน.....	6	30	14	70	-	-	-	-
มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ.....	-	-	12	60	8	40	-	-
มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	3	15	12	60	5	25	-	-
มีความเข้าใจในสังคมรอบข้าง.....	8	40	11	55	1	5	-	-
มีความรู้ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพ.....	6	30	13	65	1	5	-	-
มีนิสัยใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง.....	7	35	13	65	-	-	-	-
มีความเป็นผู้นำ.....	8	40	10	50	2	10	-	-
มีคุณธรรมและจริยธรรม.....	11	55	9	45	-	-	-	-
มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู.....	9	45	9	45	2	10	-	-

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่าบัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ในด้านต่างๆ ดังนี้

โครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็น
ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 75 เห็นว่าการจัดรายวิชาที่เน้นการ
บูรณาการระหว่างการศึกษา กับสังคมมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือ บัณฑิตครุศาสตร์
ร้อยละ 50 ในเรื่องการจัดรายวิชาเอกครอบคลุมการเตรียมเนื้อหาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน
โรงเรียนและการจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาวิชา สำหรับประเด็นที่มีความเหมาะสมมาก
นั้น บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าการจัดรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปที่เน้นเทคโนโลยี
ข่าวสารและการศึกษาที่มีความเหมาะสมมาก มีบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 25 เห็นว่าการจัดราย

วิชาในหมวดวิชาเลือกควรปรับปรุง สำหรับการจําดรายวิชาในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา บัณฑิต
ครุศาสตร์ร้อยละ 35 และ 75 เห็นว่าหน่วยกิตในวิชาเอกคู่และเอกเดียวมีความเหมาะสมมากที่สุด
เรียงตามลำดับ และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 45 เห็นว่ามีความเหมาะสมมากในการจําดรายวิชา
เลือกในวิชาเอกคู่

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มี
ความเหมาะสมมากที่สุดคือ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 75 เห็นว่าการสร้างบรรยากาศความเป็น
กัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ
65 ในเรื่องการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 ในเรื่องการส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์หิวจรณ์ และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 ในเรื่องการเน้นความเข้าใจถึงความสัมพันธ์
ของวิชาชีพครูกับสังคม การเน้นฝึกทักษะการสอน การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และ
การส่งเสริมความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนประเด็นที่มีความเหมาะสมมากนั้น บัณฑิต
ครุศาสตร์ร้อยละ 60 ในเรื่องการเน้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตในสังคม บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ
55 ในเรื่องการส่งเสริมความคิดอย่างเป็นระบบและการใช้สื่อในการเรียนการสอน และบัณฑิตครุ
ศาสตร์ร้อยละ 50 ในเรื่องการเน้นความรู้ วิชาการควบคู่กับวิชาชีพและการส่งเสริมให้เห็นคุณค่า
ของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ

การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่าการพัฒนาคุณ
ลักษณะการมีคุณธรรมและจริยธรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีความเหมาะสม
มากนั้น บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 70 เห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะที่มีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชาของ
ตนมีความเหมาะสมมาก รองลงมาบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 65 ในเรื่องมีความสามารถในการ
สอน มีความคิดวิเคราะห์หิวจรณ์ มีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ และนิสัยใฝ่รู้ และแสวงหา
ความรู้ด้วยตนเอง บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 ในเรื่องมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และมี
ความสามารถทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 ในเรื่องมี
ความเข้าใจในสังคมรอบข้าง และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 ในเรื่องมีความรักในวิชาชีพครูและ
มีความเป็นผู้นำ สำหรับประเด็นการปรับปรุงนั้นไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็น ยกเว้น
มีเพียงร้อยละ 5 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องการมีความรักในวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา
วิชาเอกสังคมศึกษา

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของ
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับปัญหา (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
เนื้อหา								
ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในหมวดวิชาเอก.....	-	-	3	15	13	65	4	20
ความไม่เหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต.....	-	-	6	30	11	55	3	15
เนื้อหาของรายวิชาไม่น่าสนใจ.....	-	-	3	15	10	50	7	35
เนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน.....	1	5	2	10	11	55	6	30
เนื้อหาวิชาเอกไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้สอนเพื่อฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ.....	3	15	3	15	8	40	6	30
เนื้อหาบางรายวิชาที่มีปริมาณมาก.....	3	15	8	40	6	30	4	20
เนื้อหารายวิชาไม่ครอบคลุมสาขาวิชาสังคมศาสตร์..	2	10	3	15	10	50	7	35
ผู้สอน								
ผู้สอนสอนไม่ครบตามหลักสูตร.....	-	-	2	10	9	45	9	45
ผู้สอนขาดความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน.....	-	-	3	15	7	35	12	60
ผู้สอนขาดทักษะในการสอน.....	1	5	2	10	9	45	8	40
ผู้สอนไม่เตรียมตัวในการสอน.....	1	5	2	10	7	35	10	50
ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน.....	-	-	4	20	6	30	10	50
ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและศึกษา ด้วยตนเอง.....	-	-	-	-	6	30	14	70
ผู้สอนสอนไม่ตรงตามเนื้อหาที่กำหนดในประมวล รายวิชา.....	1	5	2	10	8	40	9	45
ผู้สอนไม่ได้ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และ วิชาชีพ.....	-	-	4	20	8	40	8	40
ผู้สอนขาดการใช้สื่อที่เหมาะสม.....	3	15	3	15	9	45	5	25

ตารางที่ 5 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของ
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับปัญหา (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน								
การขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย.....	2	10	5	25	5	25	3	15
การขาดการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถตาม ศักยภาพของผู้เรียน.....	2	10	4	20	6	30	3	15
การขาดการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของผู้เรียน.....	3	15	3	15	7	35	2	10
การขาดการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วม อภิปรายแสดงความคิดเห็น.....	-	-	2	10	4	20	9	45
การขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ตรงใน การเรียนรู้.....	1	5	3	15	7	35	4	20
การขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความเป็นครู อย่างต่อเนื่อง.....	1	5	3	15	7	35	4	20
การขาดการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และความเคลื่อนไหวทางการศึกษา.....	1	5	4	20	7	35	3	15
การขาดกิจกรรมที่ฝึกทักษะการสอน.....	3	15	5	25	3	15	4	20
สื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า								
การขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ	-	-	4	20	5	25	11	55
การขาดหนังสือ และวารสารทางการศึกษาที่ใช้ในการ ค้นคว้า.....	3	15	2	10	8	40	7	35
หนังสือ และวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัย.....	4	20	4	20	7	35	5	25
ความจำกัดของแหล่งค้นคว้า เช่น จุดบริการ อินเตอร์เน็ต.....	2	10	11	55	2	10	5	25
การขาดหนังสือที่ใช้เป็นเอกสารหลักในการเรียน.....	2	10	2	10	11	55	5	25
การขาดการส่งเสริมการใช้แหล่งวิทยากรต่างๆ นอก จากห้องสมุด.....	3	15	3	15	10	50	4	20

ตารางที่ 5 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของ
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับปัญหา (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
การวัดและประเมินผล								
การขาดการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย.....	1	5	1	5	12	60	6	30
การวัดและประเมินผลเน้นความรู้ความจำเป็นสำคัญ..	-	-	3	15	11	55	6	30
การขาดการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียน.....	-	-	2	10	12	60	6	30
งานที่มอบหมายในแต่ละวิชามีมาก.....	4	20	4	20	8	40	3	15
ผู้เรียนขาดโอกาสร่วมในการประเมินผลตนเอง.....	-	-	8	40	5	25	7	35
การประเมินผลไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด.....	1	5	1	5	6	30	12	60
ความยุติธรรมในการตัดสินการประเมินผล.....	2	10	2	10	9	45	7	35

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่าบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรครุศาสตร์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

เนื้อหา บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหาน้อย คือ บัณฑิต
ครุศาสตร์ร้อยละ 65 เห็นว่าความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในหมวดวิชาเอกเป็นปัญหาน้อย รองลงมา
บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 ในเรื่องของความไม่เหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต และ
เนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 ในเรื่องเนื้อหาราย
วิชาไม่น่าสนใจ และเนื้อหารายวิชาไม่ครอบคลุมสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ส่วนประเด็นที่เป็น
ปัญหามากที่สุด มาก และน้อยที่สุด ไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 35 ที่แสดงความคิดเห็น

ผู้สอน บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ บัณฑิต
ครุศาสตร์ร้อยละ 70 เห็นว่าผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและศึกษาด้วยตนเอง เป็น
ปัญหาน้อยที่สุด รองลงมาบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 ในเรื่องผู้สอนขาดความเชี่ยวชาญในราย
วิชาที่สอน และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 ในเรื่องผู้สอนไม่เตรียมตัวในการสอนและผู้สอนไม่
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ส่วนประเด็นปัญหาที่ปัญหามากที่สุด มาก
และน้อย ไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 45 ที่แสดงความคิดเห็นดังกล่าว

กิจกรรมการเรียนการสอน บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหาน้อย คือ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 35 เห็นว่า การขาดการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองของความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน การขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ การขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความเป็นครูอย่างต่อเนื่อง และการขาดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวทางการศึกษาเป็นปัญหาน้อย ประเด็นที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 45 เห็นว่า การขาดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเป็นปัญหาน้อยที่สุด ส่วนปัญหามากที่สุดและมาก ไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 25 ที่แสดงความคิดเห็นดังกล่าว

สื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหาน้อย คือ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่า การขาดหนังสือที่ใช้เป็นเอกสารหลักในการเรียนและการขาดการส่งเสริมการใช้แหล่งวิทยาการต่างๆ นอกจากห้องสมุดเป็นปัญหาน้อย ประเด็นที่เป็นปัญหามาก บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่าความจำกัดของแหล่งค้นคว้า เช่น จุดบริการอินเทอร์เน็ต เป็นปัญหามาก และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่าหนังสือและวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัยเป็นปัญหามากที่สุด

การวัดและประเมินผล บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เป็นปัญหามาก คือ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 40 เห็นว่าผู้เรียนขาดโอกาสร่วมในการประเมินตนเองเป็นปัญหามาก บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่า งานที่มอบหมายในแต่ละวิชามากเป็นปัญหามากที่สุด และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 เห็นว่า การขาดการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนเป็นปัญหาน้อย และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 เห็นว่า การประเมินผลไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นปัญหาน้อยที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของราย
วิชาต่างๆ ในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์ (N=20)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
หมวดวิชาครู								
รายวิชาบังคับร่วม								
พื้นฐานวิชาชีพครู.....	5	25	12	60	3	15	-	-
ประสบการณ์วิชาชีพ.....	13	65	5	25	2	10	-	-
ปฐมนิเทศการศึกษา.....	5	25	6	30	9	45	-	-
การศึกษากับสังคม.....	9	45	9	45	2	10	-	-
สถิติการศึกษาขั้นนำ.....	4	20	11	55	5	25	-	-
การประเมินผลการเรียนการสอน.....	6	30	9	45	5	25	-	-
ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา.....	7	35	7	35	6	30	-	-
เทคโนโลยีการศึกษา.....	5	25	8	40	5	25	2	10
การปฏิบัติการสื่อการสอน.....	6	30	9	45	5	25	-	-
จิตวิทยาการศึกษา.....	10	50	7	35	3	15	-	-
มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ.....	10	50	7	35	3	15	-	-
รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา								
หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา.....	3	15	13	65	4	20	-	-
สัมมนาการมัธยมศึกษา.....	5	25	9	45	6	30	-	-
รายวิชาบังคับตามวิชาเอก								
พฤติกรรมกรรมการสอนสังคมศึกษา.....	12	60	8	40	-	-	-	-
นวัตกรรมกรรมการสอนสังคมศึกษา (เฉพาะเอกเดียว).....	10	50	10	50	-	-	-	-
รายวิชาเลือก (ตามที่บัณฑิตครุศาสตร์ระบุ) ได้แก่								
มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ.....	1	5	2	10	-	-	-	-
กระบวนการกลุ่มสำหรับครู.....	-	-	2	10	-	-	-	-
จิตวิทยาพื้นฐานการศึกษา.....	-	-	1	5	-	-	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์
ของรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์ (N=16)							
	มากที่สุด		มาก		พอใช้		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อยละ	จำ นวน	ร้อยละ	จำ นวน	ร้อยละ	จำ นวน	ร้อยละ
หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกคู่)								
รายวิชาบังคับ								
ประวัติศาสตร์ไทย 1.....	7	43.75	7	43.75	1	6.25	-	-
ประวัติศาสตร์ไทย 2.....	9	56.25	7	43.75	1	6.25	-	-
หลักภูมิศาสตร์.....	9	56.25	5	31.25	2	12.50	-	-
ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย.....	7	43.75	9	56.25	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1.....	10	62.50	6	37.50	-	-	-	-
รัฐศาสตร์ขั้นนำ.....	7	43.75	7	43.75	2	12.50	-	-
สังคมวิทยาขั้นนำ.....	4	25	11	68.75	1	6.25	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่.....	6	37.50	8	50	2	12.50	-	-
ธรรมวิทยา.....	6	37.50	8	50	2	12.50	-	-
มนุษยวิทยาขั้นนำ.....	6	37.50	7	43.75	2	12.50	-	-
ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์.....	6	37.50	8	50	2	12.50	-	-
ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย.....	7	43.75	-	-	2	12.50	-	-
รายวิชาเลือก ได้แก่								
ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน								
ศตวรรษที่ 20.....	3	18.75	2	12.50	2	12.50	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกา.....	4	25	3	18.75	1	6.25	-	-
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม.....	4	25	2	12.50	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 2.....	3	18.75	3	18.75	-	-	-	-
พุทธธรรมในพระไตรปิฎก.....	2	12.50	1	6.25	-	-	-	-
อุตุนิยมวิทยาขั้นนำ.....	2	12.50	1	6.25	-	-	-	-
การแปลความหมายแผนที่และภาพถ่าย								
ทางอากาศ.....	2	12.50	1	6.25	-	-	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา

รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์ (N=4)							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ	จำ นวน	ร้อย ละ
หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดียว)								
รายวิชาบังคับ								
ประวัติศาสตร์ไทย 1.....	2	50	2	50	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ไทย 2.....	2	50	2	50	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 20.....	3	75	1	25	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกา.....	4	100	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน.. หลักภูมิศาสตร์.....	4	100	1	25	-	-	-	-
4	100	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย.....	3	75	1	25	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1.....	3	75	1	25	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 2.....	3	75	1	25	-	-	-	-
การแปลความหมายแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ พุทธธรรมในพระไตรปิฎก.....	-	-	2	50	2	50	-	-
2	50	1	25	-	-	-	-	
ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยา.....	1	25	2	50	-	-	-	-
รัฐศาสตร์ขั้นนำ.....	1	25	3	75	-	-	-	-
ประชากรวิทยาเบื้องต้น.....	2	50	2	50	-	-	-	-
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม.....	2	50	2	50	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่.....	3	75	1	25	-	-	-	-
ธรรมวิทยา.....	3	75	1	25	-	-	-	-
มานุษยวิทยาขั้นนำ.....	2	50	2	50	-	-	-	-
ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์.....	3	75	1	25	-	-	-	-
ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย.....	2	50	2	50	-	-	-	-
รายวิชาเลือก ได้แก่								
อุดมนิยมวิทยาขั้นนำ.....	1	25	-	-	-	-	-	-
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	1	25	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า บัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาในหมวดวิชาครูและหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา ดังนี้

หมวดวิชาครูรายวิชาบังคับร่วม บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 65 แสดงความคิดเห็นว่าวิชา ประสบการณ์วิชาชีพมีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าในวิชา จิตวิทยาการศึกษาและมูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ ส่วนวิชาที่เป็นประโยชน์มาก บัณฑิต ครุศาสตร์ร้อยละ 60 เห็นว่าวิชาพื้นฐานวิชาชีพครูมีประโยชน์มาก รองลงมาคือบัณฑิตครุศาสตร์ ร้อยละ 55 ในวิชาสถิติขั้นนำ ส่วนวิชาปฐมนิเทศการศึกษา นิสตร้อยละ 45 เห็นว่ามีประโยชน์ น้อย วิชาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุดไม่มีใครแสดงความคิดเห็น นอกจากวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 10 เห็นว่ามีประโยชน์น้อยที่สุด สำหรับรายวิชาบังคับเฉพาะสาขา บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 65 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากคือ วิชาหลักสูตรและการสอนระดับ มัธยมศึกษา และรายวิชาบังคับตามวิชาเอกนั้นบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 60 เห็นว่าวิชาพฤติกรรม การสอนสังคมศึกษามีประโยชน์มากที่สุดและบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าวิชา นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดและมีประโยชน์มาก

หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกคู่) รายวิชาบังคับ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 62.50 เห็นว่า วิชาภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1 มีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 56.25 ในวิชาประวัติศาสตร์ไทย 2 และหลักภูมิศาสตร์ ส่วนรายวิชาที่เป็นประโยชน์มากนั้นบัณฑิต ครุศาสตร์ร้อยละ 68.75 เห็นว่าวิชาสังคมวิทยาขั้นนำมีประโยชน์มาก รองลงมาบัณฑิตครุศาสตร์ ร้อยละ 56.25 ในวิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย วิชาที่เป็นประโยชน์น้อยที่สุดไม่มีใคร แสดงความคิดเห็น และรายวิชาเลือกนั้นบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 25 เห็นว่าวิชาประวัติศาสตร์ อเมริกาและวิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อมมีประโยชน์มากที่สุด และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 18.75 เห็นว่าวิชาประวัติศาสตร์อเมริกาและภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 2 มีประโยชน์มาก

หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดี่ยว) รายวิชาบังคับ บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าส่วนใหญ่วิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดและมาก โดยเฉพาะวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบันและหลักภูมิศาสตร์ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 100 เห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุดและไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นว่ารายวิชาต่างๆ ใน หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดี่ยว) มีประโยชน์น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอก
สังคมศึกษา

ตารางที่ 7 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน
การปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านโครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตร	
การจัดรายวิชาในหมวดวิชาครูยังมีน้อยเกินไป ควรให้นิสิตได้ฝึกฝนตนเองก่อนไปฝึกสอนมากกว่านี้.....	2
ควรจัดให้มีวิชาเลือกมากกว่านี้.....	2
จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือกน้อยเกินไป.....	2
วิชาที่เปิดให้เลือกควรเปิดสอนทั้งหมด.....	2
ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....	1
ควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....	1
วิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ.....	1
วิชาในหมวดวิชาครูควรจัดให้เรียนกระจายทุกเทอม ตลอด 4 ปี.....	1
ควรมีรายวิชาให้เลือกตามความสนใจมากกว่านี้.....	1
การจัดเวลาเรียนหลายวิชาเวลาตรงกัน ทำให้เลือกเรียนไม่ได้.....	1
การจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาทำให้กลุ่มผู้เรียนไม่ค่อยหลากหลาย น่าจะ มีการผสมผสานระหว่างสาขา.....	1
ควรจะรวมวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษากับการปฏิบัติการสื่อการสอน และแยกเป็น สื่อการสอนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา.....	1
วิชาเอกสังคมศึกษา	
จำนวนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนามีน้อยไป.....	1
วิชาส่วนใหญ่ในหมวดวิชาเอกมักมีเวลาเรียนตรงกัน ทำให้มีเลือกเรียนได้น้อย.....	1
เนื้อหาวิชาเอกยังไม่เพียงพอ ควรเพิ่มรายวิชาอีก.....	1
นิสิตที่เรียนวิชาเอกสังคมศึกษาควรเลือกเป็นเอกเดี่ยว เพื่อให้แม่นยำในเนื้อหา และเรียนรายวิชาที่สำคัญจำเป็นครบถ้วน.....	1

ตารางที่ 7 (ต่อ) การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	
ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ และควรเรียนต่อเนื่องทุกเทอม.....	3
การเน้นทฤษฎีกับการปฏิบัติในโรงเรียน มีเฉพาะในบางวิชา เช่น ภูมิศาสตร์ แต่ในบางรายวิชายังไม่ได้แนวทางในการสอน.....	2
ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นิสิตน่าจะได้ฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนมากกว่านี้....	2
การฝึกทักษะการสอนในวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนสังคมศึกษายังไม่เพียงพอ น่าจะกำหนดให้เรียนวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนสังคมศึกษา 2 วิชา และหากเป็นหลักสูตร 5 ปี ควรเพิ่มเติมวิชาเนื้อหาให้เข้มข้นขึ้น.....	2
การใช้สื่อในการเรียนการสอน มีเฉพาะบางวิชา ส่วนใหญ่ยังเน้นการบรรยาย.....	1
วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานควรจัดให้เรียนตอนปี 4 เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการทำงาน.....	1
การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมยังมีน้อยไป และยังมีเฉพาะกลุ่ม น่าจะจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร.....	1
รายวิชาเอกทุกวิชาควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ติดตามสถานการณ์ปัจจุบัน....	1
ควรมีระบบติดตามผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่านี้.....	1
ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในด้านต่างๆ	
ควรเพิ่มเติมรายวิชาภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น และทันสมัยขึ้น.....	2
คณะมีส่วนสร้างความรักในวิชาชีพครูได้มาก แต่สังคมภายนอกไม่เอื้อให้ประกอบวิชาชีพครูเพื่อการยังชีพ.....	1
ควรสนับสนุนให้นิสิตใช้ตำราและเอกสารภาษาอังกฤษให้มากขึ้น.....	1
วิชาที่จะช่วยพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีน้อยมาก.....	1

ตารางที่ 8 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

รายวิชา	ความคิดเห็น	ความถี่
หมวดวิชาครู		
สัมมนาการมัธยมศึกษา	ช่วยให้กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น.....	2
ประสบการณ์วิชาชีพ	แม้ว่าจะไม่ได้เป็นครู เป็นประโยชน์มากในการศึกษาต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนช่วยให้มีวิธีการที่น่าสนใจ.....	1
การประเมินผลการเรียนการสอน	ได้ใช้จริงน้อย โรงเรียนที่ฝึกสอนใช้โปรแกรมประมวลผล.....	1
เทคโนโลยีทางการศึกษา	เนื้อหาไม่สามารถนำไปใช้ได้เท่าที่ควร.....	1
พฤติกรรมกรรมการสอนสังคมศึกษา	ช่วยให้มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี.....	1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของ
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ความถี่
เนื้อหา	
นิสิตจะเรียนหลายวิชามาก เพราะแต่ละรายวิชา มีหน่วยกิตแค่ 2 หน่วยกิต ทำให้มีปัญหาตอนสอน เพราะต้องอ่านหนังสือสอบ 10 วิชา ทำให้ไม่ได้ผลการเรียนที่ดี หรือควรจะได้กว่านี้.....	1
เนื้อหาวิชาเอกไม่เพียงพอ ควรเพิ่มหน่วยกิตวิชาเอกให้มากขึ้น.....	1
บางกลุ่มวิชามีวิชาให้เรียนน้อยไป เช่น ศาสนา และการเมืองการปกครอง.....	1
วิชาหลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษาขนาดกลุ่มค่อนข้างใหญ่ เนื้อหาไม่น่าสนใจ..	1
ด้านผู้สอน	
หลายวิชาผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....	1
หลายวิชาผู้สอนไม่มีตำราที่บังคับใช้ในการเรียนการสอน.....	1
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	
กิจกรรมที่ฝึกทักษะการสอนยังมีน้อยไป บางวิชามีจำนวนผู้เรียนมากไป ทำให้การฝึกทักษะทำได้ไม่ทั่วถึง.....	2
บางวิชาเน้นการสอนแบบบรรยายกลุ่มใหญ่ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน.....	2
บางรายวิชาจัดกิจกรรมในชั้นเรียนไม่เอื้อให้พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของตน.....	1
กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้.....	1
นิสิตไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวทางการศึกษา.....	1
เรียนรวมกันหลายคณะมากเกินไป.....	1
วิชาอุดมศึกษามัธยมศึกษาชั้นนำเนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในวิชาหลักภูมิศาสตร์.....	1
ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า	
หนังสือและวารสารค่อนข้างเก่า และไม่ทันสมัย.....	2
จุดบริการอินเทอร์เน็ตมีน้อย.....	2
เอกสารประกอบการเรียนการสอนบางวิชาในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอให้นิสิตยืม.....	1
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้บริการค่อนข้างเก่า.....	1

ตารางที่ 9 (ต่อ) การแจกแจงความถี่ของบัณฑิตครุศาสตร์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของ
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ความถี่
ด้านการวัดและประเมินผล	
นิสิตเรียนหลายวิชา แต่ละวิชามอบหมายงานให้ทำ พอมารวมกันเลยทำให้มีงานมาก เกินไป.....	1
ผู้เรียนไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ส่วนใหญ่อาจารย์ใช้วิธีประเมินผลด้วย การสอบ ไม่ค่อยมีความหลากหลายในการประเมินผล.....	1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์สาขามัธยมศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรและปัญหาของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ 2538) และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาจากหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ 2538) ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ประชากร คือ บัณฑิต ครุศาสตร์สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2541 2542 และ 2543 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด คือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร ปัญหาการเรียนการสอน และประโยชน์ในการทำเนื้อหาความรู้ในรายวิชาต่างๆ จาก หลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่และร้อยละแล้วนำเสนอด้วยตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. บัณฑิตครุศาสตร์ สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและปัญหาของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต

1.1 ความเหมาะสมของหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ดังนี้

1.1.1 โครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า การจัดรายวิชาที่เน้นการบูรณาการระหว่างการศึกษา กับสังคม การจัดรายวิชาเอกครอบคลุมการเตรียมเนื้อหาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน และการจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาวิชา มีความเหมาะสมมากที่สุด บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าการจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่เน้นข่าวสารและการศึกษามีความเหมาะสมมาก สำหรับการจ้ดรายวิชาเลือกในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 45 เห็นว่าการจัดรายวิชาเลือกในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษาแบบเอกคู่มีความเหมาะสมมาก และนิสิตบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 75 เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตวิชาเอกสังคมศึกษาแบบเอกเดี่ยวมีความเหมาะสมมากที่สุด นอกจากนี้บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 25 เห็นว่าควรปรับปรุงการจัดรายวิชาในหมวดวิชาเลือกในหลักสูตร

1.1.2 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 60 เห็นว่าการสร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีความเหมาะสมมากที่สุด บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่า ร้อยละ 60 เห็นว่าการจัดเนื้อหาเพียงพอและเหมาะสม และการเน้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตในสังคม มีความเหมาะสมมาก และบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าการส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบและการใช้สื่อในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก นอกจากนี้บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 15 เห็นว่าควรปรับปรุงการเน้นทฤษฎีกับการปฏิบัติในระดับโรงเรียน

1.1.3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะการมีคุณธรรมและจริยธรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด และบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าการมีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชาของตน มีความสามารถในการสอน มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ มีนิสัยใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเข้าใจในสังคมรอบข้าง ความรักในวิชาชีพครู และความเป็นผู้นำมีความเหมาะสมมาก

1.2 ปัญหาของหลักสูตร บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็น ในด้านต่างๆ ดังนี้

1.2.1 เนื้อหา บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าประเด็นเนื้อหาเป็นปัญหาน้อยคือ ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในหมวดวิชาเอก ความไม่เหมาะสมของเนื้อหากับจำนวนหน่วยกิตและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม

1.2.2 ผู้สอน บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าประเด็นผู้สอนเป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง และผู้สอนขาดความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน

1.2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 45 เห็นว่า ประเด็นกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ การขาดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

1.2.4 สื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่าประเด็นสื่อการเรียนการสอนเป็นปัญหามากคือ ความจำกัดของแหล่งค้นคว้า เช่น จุดบริการอินเทอร์เน็ต และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่าหนังสือและวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัย เป็นปัญหามากที่สุด

1.2.5 การวัดและประเมินผล บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 40 เห็นว่า ประเด็นการวัดและประเมินผลที่เป็นปัญหามากคือ ผู้เรียนขาดโอกาสร่วมในการประเมินผลตนเอง และร้อยละ 20 เห็นว่า งานที่มอบหมายในแต่ละวิชามีมาก เป็นปัญหามากที่สุด

2. บัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาในหมวดวิชาครูและวิชาเอกสังคมศึกษา ดังนี้

หมวดวิชาครูรายวิชาบังคับร่วม บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ วิชาประสบการณ์วิชาชีพ จิตวิทยาการศึกษา และมูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ และบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ พื้นฐานวิชาชีพครู สถิติการศึกษาขั้นนำ ส่วนรายวิชาบังคับเฉพาะสาขา บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 65 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา และรายวิชาบังคับตามวิชาเอก บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา และนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา

หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกคู่) รายวิชาบังคับ บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่า วิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1 ประวัติศาสตร์ไทย 2 และหลักภูมิศาสตร์ บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ สังคมวิทยาขั้นนำ ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย

หมวดวิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดี่ยว) รายวิชาบังคับ บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 100 ที่เรียนวิชาเอกเดี่ยวร้อยละ 100 เห็นว่าวิชาที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ ประวัติศาสตร์อเมริกา ประวัติศาสตร์ยุโรปตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน และหลักภูมิศาสตร์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ที่มีต่อความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตในด้านต่างๆ โดยภาพรวมทั้งโครงสร้างและการจัดรายวิชา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงจุดเด่นและการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) ซึ่งหลักสูตรฉบับนี้ได้ระบุว่ามี ความแตกต่างจากหลักสูตรเดิม (หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2531)) โดยเฉพาะใน

ประเด็นจุดประสงค์ที่ระบุว่า มีความเข้าใจในสังคมและมองเห็นความสัมพันธ์ของการศึกษากับสังคม ด้านโครงสร้างและการจัดรายวิชาปรากฏว่า บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าการจัดรายวิชาที่เน้นการบูรณาการระหว่างการศึกษา กับสังคม มีความเหมาะสมมากที่สุด รวมทั้งการจัดรายวิชาเอก ครอบคลุมการเตรียมเนื้อหาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนและการจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละ สาขาวิชาด้วย ซึ่งการจัดรายวิชาดังกล่าวนี้เป็นการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ระบุว่า "มีเนื้อหาสาขาวิชาที่เข้มแข็งเพียงพอในการวิเคราะห์ดำเนินงานในวิชาชีพ" "มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพครู" และ "มีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์วิจารณ์และมีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชาของตนเอง" รวมทั้งหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) ได้เพิ่มวิชาใหม่ คือ วิชาพื้นฐานวิชาชีพครู และจัดสัมมนาแยกตามสาขาวิชาต่างๆ สำหรับสาขาวิชามัธยมศึกษาคือ สัมมนาการมัธยมศึกษานอกจากนี้จำนวน หน่วยกิตในหมวดวิชาต่างๆ ได้แก่ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาครู หมวดวิชาเลือก หมวดวิชา เอกสังคมศึกษาทั้งเอกคู่และเอกเดี่ยว บัณฑิตครุศาสตร์ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 40 เห็นว่ามีความ เหมาะสมมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเลือกโครงสร้างของหน่วยกิตที่เหมาะสมกับผู้เรียนและครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของทบวงมหาวิทยาลัย แต่มีข้อสังเกตว่า การจัดราย วิชาในหมวดวิชาเลือก บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 25 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบัณฑิตครุศาสตร์ในการปรับปรุงหลักสูตรที่มีประเด็นการปรับปรุงทั้งการจัดรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รวมทั้งการเปิดรายวิชาเลือก ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นส่วนประกอบของโครงสร้างหลัก สูตรที่ควรได้รับการพิจารณาทบทวนเพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้บัณฑิตครุ ศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าการจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่เน้นข่าวสารและการศึกษามีความ เหมาะสมมาก ทั้งนี้เป็นไปตามเกณฑ์การพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรีของทบวง มหาวิทยาลัยในประการที่ 2 คือ การให้ความสำคัญของการเรียนรู้ในสังคมข้อมูลข่าวสาร และการเพิ่ม ลักษณะเด่นของหลักสูตรในประเด็นการให้ความสำคัญของการศึกษากับสังคม

ด้านการจัดการเรียนการสอน บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 60 เห็นว่า การสร้างบรรยากาศ ความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการส่งเสริมความคิด วิเคราะห์วิจารณ์มีความเหมาะสมมากที่สุดและบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 60 เห็นว่าการจัดเนื้อหาที่ เพียงพอและเหมาะสมและการเน้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตในสังคม มีความเหมาะสมมาก และ บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 55 เห็นว่าการส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบและการใช้สื่อการเรียนการ สอนมีความเหมาะสมมาก ซึ่งประเด็นทั้งหมดนี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ครุ ศาสตร์บัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2538) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าได้มีการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนไปสู่ การปฏิบัติ และความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานการนำ

หลักสูตรไปใช้ได้เป็นอย่างดี และมีข้อสังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 15 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงการเน้นทฤษฎีกับการปฏิบัติในระดับโรงเรียน ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นหัวใจของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตที่มุ่งผลิตครูให้เป็นคนดี และคนเก่งทั้งวิชาการและวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบัณฑิตครุศาสตร์ในการปรับปรุงหลักสูตรที่เสนอให้มีการฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น และเพิ่มแนวทางในการสอนวิชาต่างๆ เพื่อนำไปใช้งานจริงได้ ดังนั้นจึงควรที่จะให้ความมั่นใจและดำเนินการเพื่อให้มีการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบัณฑิตครุศาสตร์ส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก โดยบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 50 เห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะการมีคุณธรรมและจริยธรรมเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณลักษณะสำคัญในหลักสูตรคือ การมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนในคุณธรรมและจริยธรรม และบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 55 เห็นว่ามีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชา ความสามารถในการสอน มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพ มีนิสัยใฝ่รู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ ความสามารถทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเข้าใจในสังคมรอบข้าง ความรักในวิชาชีพครู และความเป็นผู้นำมีความเหมาะสมมาก ซึ่งคุณลักษณะทั้งหมดนี้ล้วนอยู่ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะทั้งสิ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีทั้งคุณลักษณะที่เป็นส่วนบุคคลและที่ส่งเสริมด้านวิชาชีพ นอกจากนี้การพัฒนาเกือบทุกคุณลักษณะไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นว่าให้มีการปรับปรุงยกเว้นมีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องการมีความรักในวิชาชีพครู ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตที่เน้นความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

สำหรับปัญหาของหลักสูตรในด้านต่างๆ ปรากฏว่าบัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าเนื้อหาเป็นปัญหาน้อย บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาพรวมของการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ส่วนใหญ่ว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตมีความเหมาะสมมากและมากที่สุด นอกจากนี้ในด้านของเนื้อหาที่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาในวิชาเอกคือ มีกลุ่มวิชาที่เรียนน้อยเกินไปคือ กลุ่มวิชาด้านศาสนาซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับการทบทวน แต่มีบางประเด็นที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่เป็นปัญหามากโดยบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 55 เห็นว่า ความจำกัดของแหล่งค้นคว้า เช่น จุดบริการอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหามาก ซึ่งอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที

เชื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและช่วยพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น ความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีนิสัยใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น ให้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ระบุไว้ในหลักสูตร นอกจากนี้ความคิดเห็นเพิ่มเติมของบัณฑิตครุศาสตร์ยังระบุว่าจุดบริการอินเตอร์เน็ตมีน้อยจึงควรเพิ่มจุดบริการให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการแสวงหาข้อมูลเพื่อสนองปริมาณการใช้อินเตอร์เน็ตของนิสิต บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่าหนังสือและวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัยเป็นปัญหามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของบัณฑิตครุศาสตร์ที่ระบุว่าหนังสือและวารสารค่อนข้างเก่าและไม่ทันสมัย ประเด็นนี้ถือว่ามีผลสำคัญเพราะห้องสมุดคือศูนย์กลางของแหล่งศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้และเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญคุณลักษณะหนึ่งของบัณฑิตครุศาสตร์

นอกจากนี้ด้านการวัดและประเมินผล บัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 40 เห็นว่าเป็นปัญหามากคือ ผู้เรียนขาดโอกาสร่วมในการประเมินตนเองสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของบัณฑิตครุศาสตร์ที่ระบุว่าผู้เรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และบัณฑิตครุศาสตร์ร้อยละ 20 เห็นว่างานที่มอบหมายในแต่ละวิชามีมากซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการประเมินผลตนเองที่น่าจะพิจารณาใช้เป็นมิติหนึ่งของการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชา และเป็นองค์ประกอบที่เสริมกับการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน และการประเมินที่มีความหลากหลายตลอดจนการมีเกณฑ์หรือข้อตกลงในการทำงานหรือการมอบหมายงานสำหรับนิสิต

2. ความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์เกี่ยวกับประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาครูและหมวดวิชาเอกสังคมศึกษาปรากฏว่า บัณฑิตครุศาสตร์มากกว่าร้อยละ 50 เห็นว่ารายวิชาในหมวดวิชาครูที่เป็นรายวิชาบังคับร่วม หมวดวิชาเอกสังคมศึกษาที่เป็นทั้งเอกคู่และเอกเดี่ยวในรายวิชาบังคับ มีประโยชน์มากที่สุด โดยรายวิชาต่างๆ ที่เห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุดล้วนแต่เป็นวิชาพื้นฐานสำคัญในวิชาชีพครูทั้งสิ้น ได้แก่ วิชาประสบการณ์วิชาชีพ จิตวิทยาการศึกษา มูลสารจิตวิทยา พฤติกรรมการสอน สังคมศึกษา และนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา ส่วนวิชาเอกสังคมศึกษาที่บัณฑิตครุศาสตร์เห็นว่ามีประโยชน์มากที่สุด เป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์อเมริกาและภูมิศาสตร์ และมีข้อสังเกตว่าวิชาบังคับในหมวดวิชาครู และหมวดวิชาเอกสังคมศึกษาไม่มีบัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิดเห็นว่ามีประโยชน์น้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดเนื้อหาหลักสูตรที่ครอบคลุมศาสตร์ต่างๆ ทางการศึกษา และทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวกับวิชาเอกสังคมศึกษา และวิชาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้สอนทั้งสิ้นหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน วิชาดังกล่าวถือได้ว่าเป็นเนื้อหาสำคัญที่เป็นแกนหลักของหลักสูตรครุศึกษา การที่บัณฑิตครุศาสตร์แสดงความคิด

เห็นดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของวิชาเหล่านั้นรวมทั้งสะท้อนตัวบัณฑิตครุศาสตร์เองที่สามารถนำความรู้จากเนื้อหาเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เพิ่มจุดบริการอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น รวมทั้งจัดหาหนังสือและวารสารที่ทันสมัยเพื่อช่วยเสริมประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ของนิสิต
2. เพิ่มมิติของข้อมูลในการพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ของนิสิตโดยเปิดโอกาสให้นิสิตได้ร่วมประเมินผลตนเองในรายวิชาต่างๆ การประเมินผลที่มีความหลากหลาย และเน้นพัฒนาการของนิสิตรวมทั้งเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเกณฑ์หรือข้อตกลงในการทำงานหรือการมอบหมายงาน
3. ให้ความสำคัญของหมวดวิชาเลือกมากขึ้นโดยการทบทวนจำนวนหน่วยกิตและการจัดรายวิชาเลือกให้เหมาะสมและเป็นไปตามหลักการของการจัดหมวดวิชาเลือก
4. พิจารณาทบทวน ปรับเนื้อหารายวิชาให้เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร
5. พิจารณาเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา วิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์
6. ควรพิจารณาปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่เน้นทฤษฎีควบคู่กับปฏิบัติในระดับโรงเรียน ให้นิสิตสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2530 (อัดสำเนา เย็บเล่ม)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตร 4 ปีปริญญาครุศาสตรบัณฑิต, สิงหาคม 2504;
(เอกสารหลักสูตร อัดสำเนา)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ. 2515;
(ปรับปรุงใหม่ 2519) (อัดสำเนา เย็บเล่ม)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2520); (อัดสำเนา เย็บเล่ม)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2525); (อัดสำเนา เย็บเล่ม)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2531); (อัดสำเนา เย็บเล่ม)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2538)
เสริมศรี ไชยคร, สุรพงศ์ บัวพิมพ์และสุนทรี คนเที่ยง. รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องหลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย. พ.ศ. 2543.
- เจียรนัย ศิริสวัสดิ์. การประเมินผลหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา, 2526.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ. การติดตามผลการใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตพุทธศักราช 2531. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ปราณี ภาสกรณ์. การเตรียมครูสังคมศึกษาระดับปริญญาตรีของครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตันและคณะ. การติดตามผลการใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตพุทธศักราช 2531. ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534 (อัดสำเนา เย็บเล่ม)

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาศรศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2538)**

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. สำเร็จการศึกษาศรศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา ปีการศึกษา
4. ท่านสำเร็จการศึกษาในวิชาเอกสังคมศึกษาในประเภท
 เอกคู่ เอกเดี่ยว
5. ปัจจุบันท่านกำลัง
 ศึกษาต่อในสาขา (โปรดตอบคำถาม ข้อ 6 และ 7)
 ประกอบอาชีพด้านการศึกษา (งานสอน/การฝึกอบรมบุคลากร/งานด้านพัฒนาทางวิชาการ)
(โปรดตอบคำถามข้อ 8 ถึง 10)
 ประกอบอาชีพด้านอื่นๆ (โปรดตอบคำถาม ข้อ 11)
 ศึกษาต่อควบคู่กับการประกอบอาชีพ (โปรดตอบคำถามข้อ 6 ถึง 10)
 ไม่ได้ศึกษาต่อ และว่างงาน (โปรดข้ามไปตอบคำถามในตอนี่ 2)

ในกรณีศึกษาต่อ

6. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ หรือไม่
 มี (โปรดตอบข้อ 7) ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 8)
7. ในกรณีที่มีปัญหาในการความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ ท่านมีปัญหาในเรื่องใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยเกินไป
 ความรู้ในหมวดวิชาครุ น้อยเกินไป
 ความรู้ในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา น้อยเกินไป
 ปัญหาอื่นๆ โปรดระบุ

ในกรณีประกอบอาชีพด้านการศึกษา (งานสอน รวมถึงงานฝึกอบรมบุคลากร)

8. ท่านสอน หรือเกี่ยวข้องกับงานฝึกอบรมบุคลากร หรืองานด้านพัฒนาทางวิชาการในระดับใด
 มัธยมศึกษา
 ตอนต้นสายสามัญ
 ตอนปลายสายสามัญ

สายอาชีวศึกษา (ปวช.)

อุดมศึกษา

ระดับอนุปริญญา

ระดับปริญญาตรี

งานที่เกี่ยวข้องกับงานฝึกอบรม / พัฒนาบุคลากร / งานพัฒนาทางวิชาการ ระบุหน่วยงาน
ที่สังกัด (โปรดระบุ)

9. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือไม่

มี (โปรดตอบคำถามในข้อ 10)

ไม่มี

10. ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ท่านมี
ปัญหาในเรื่องใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยเกินไป

ความรู้ในหมวดวิชาครู น้อยเกินไป

ความรู้ในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา น้อยเกินไป

ปัญหาอื่นๆ โปรดระบุ

ในกรณีไม่ประกอบอาชีพด้านการศึกษา

11. ขณะนี้ท่านประกอบอาชีพใด

ประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเอง (โปรดระบุ)

ทำงานในบริษัทเอกชนในตำแหน่ง

ทำงานในรัฐวิสาหกิจ ในตำแหน่ง

ทำงานในส่วนราชการ ในตำแหน่ง

อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. ในกรณีไม่ได้ประกอบอาชีพด้านการศึกษาท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้อย่างไร (โปรด
ระบุ)

และหมวดวิชาใดที่ท่านนำความรู้ไปใช้มากที่สุด

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาครู

หมวดวิชาเอก

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

4	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

รายการ	ระดับความเหมาะสม				ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
	4	3	2	1	
โครงสร้างและการจัดรายวิชาในหลักสูตร					
1. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (36 หน่วยกิต)					
2. การจัดรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป					
3. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาครู (38 หน่วยกิต สำหรับเอกคู่ , 41 หน่วยกิตสำหรับเอกเดี่ยว) ...					
4. การจัดรายวิชาในหมวดวิชาครู					
5. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือก (5 หน่วยกิต สำหรับเอกคู่ , 10 หน่วยกิตสำหรับเอกเดี่ยว) ...					
6. การจัดรายวิชาในหมวดวิชาเลือก					
วิชาเอกสังคมศึกษา - เอกคู่ (ตอบข้อ 7 - 9 และ โปรดตอบข้อ 13 - 17)					
7. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา แบบเอกคู่					
8. การจัดรายวิชาบังคับ ในเอกคู่					
9. การจัดรายวิชาเลือก ในเอกคู่					
วิชาเอกสังคมศึกษา - เอกเดี่ยว (ตอบข้อ 10 - 12 และโปรดตอบข้อ 13 - 17)					
10. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอกสังคมศึกษา แบบเอกเดี่ยว					
11. การจัดรายวิชาบังคับ ในเอกเดี่ยว					
12. การจัดรายวิชาเลือก ในเอกเดี่ยว					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
	4	3	2	1	
13. การจัดรายวิชาของวิชาเอกครอบคลุมการเตรียมเนื้อหาวิชาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน					
14. การเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ 2 รายวิชา ในหมวดศึกษาทั่วไปของคณะฯ					
15. การจัดวิชาสัมมนาแยกตามแต่ละสาขาวิชา					
16. การจัดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่เน้นด้านเทคโนโลยีข่าวสาร และการศึกษา					
17. การจัดรายวิชาที่เน้นการบูรณาการระหว่างการศึกษา กับสังคม					
การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
1. เน้นความรู้วิชาการควบคู่กับวิชาชีพครู					
2. เน้นทฤษฎีกับการปฏิบัติในระดับโรงเรียน					
3. ส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ					
4. ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิจารณ์					
5. เน้นความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของวิชาชีพครูกับสังคม					
6. เน้นการฝึกทักษะการสอน					
7. เน้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตในสังคม					
8. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม					
9. ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
10. สร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์					
11. เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างความรู้ที่เป็นสากลกับความรู้ที่เป็นระดับท้องถิ่น/ชาติ					
12. ส่งเสริมความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม					
13. เน้นการสอดแทรกจรรยาบรรณวิชาชีพครูในทุกรายวิชาที่เกี่ยวข้อง					
14. การใช้สื่อในการเรียนการสอน					
15. การติดตามผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
	4	3	2	1	
16. การจัดเนื้อหาที่พอเพียง และเหมาะสม					
17. การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม					
18. การส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ					
การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในด้านต่างๆ					
1. มีความรักในวิชาชีพครู					
2. มีความสามารถในการสอน					
3. มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์					
4. มีวิสัยทัศน์ในสาขาวิชาของตน					
5. มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ					
6. มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
7. มีความเข้าใจในสังคมรอบข้าง					
8. มีความรู้ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพ					
9. มีนิสัยใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
10. มีความเป็นผู้นำ					
11. มีคุณธรรมและจริยธรรม					
12. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การประเมินความเป็นประโยชน์ของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

โปรดพิจารณาประเมินเนื้อหาวิชาต่างๆ ตามความเป็นจริงจากประสบการณ์ของท่านว่าในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา แบบเอกคู่ และเอกเดี่ยว ที่ท่านสำเร็จการศึกษามานั้น มีประโยชน์สำหรับการประกอบอาชีพการสอน การประกอบอาชีพอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการศึกษาต่อของท่านในระดับมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางตามผลการประเมินของท่าน ทั้งนี้ได้กำหนดระดับมากน้อย ดังนี้

- 4 หมายถึง มีประโยชน์มากที่สุด
- 3 หมายถึง มีประโยชน์มาก
- 2 หมายถึง มีประโยชน์น้อย
- 1 หมายถึง มีประโยชน์น้อยที่สุด

หมายเหตุ โปรดตอบระดับความเป็นประโยชน์ในการใช้ให้ตรงกับอาชีพและการศึกษาต่อของท่าน ในกรณีที่ท่านไม่ได้ศึกษาต่อ และไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ เลย ไม่ต้องตอบในตอนที่ 3 นี้

รายวิชา	ระดับความประโยชน์				หมายเหตุ
	4	3	2	1	
หมวดวิชาครู					
รายวิชาบังคับร่วม					
- พื้นฐานวิชาชีพครู					
- ประสบการณ์วิชาชีพ					
- ปฐมนิเทศการศึกษา					
- การศึกษากับสังคม					
- สถิติการศึกษาขั้นนำ					
- การประเมินผลการเรียนการสอน					
- ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา					
- เทคโนโลยีการศึกษา					
- การปฏิบัติการสื่อการสอน					
- จิตวิทยาการศึกษา					
- มูลสารจิตวิทยาพัฒนาการ					
รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา					
- หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา					
- สัมมนาการมัธยมศึกษา					

รายวิชา	ระดับความประโยชน์				หมายเหตุ
	4	3	2	1	
รายวิชาบังคับตามวิชาเอก - พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา - นวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา (เฉพาะเอกคู่) รายวิชาเลือก (โปรดระบุ)					
วิชาเอกสังคมศึกษา (เอกคู่) รายวิชาบังคับ - ประวัติศาสตร์ไทย 1 - ประวัติศาสตร์ไทย 2 - หลักภูมิศาสตร์ - ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและการเมืองไทย - ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก 1 - รัฐศาสตร์ขั้นนำ - สังคมวิทยาขั้นนำ - ประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่ - ธรรมวิทยา - มานุษยวิทยาขั้นนำ - ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ - ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย รายวิชาเลือก (10 หน่วยกิต) โปรดระบุ					
วิชาเอกสังคมศึกษา (เอกเดี่ยว) รายวิชาบังคับ - ประวัติศาสตร์ไทย 1 - ประวัติศาสตร์ไทย 2					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา
วิชาเอกสังคมศึกษา

4	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
3	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
2	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
1	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

รายการ	ระดับปัญหา				หมายเหตุ
	4	3	2	1	
ด้านเนื้อหา					
1. ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในหมวดวิชาเอก					
2. ความไม่เหมาะสมของเนื้อหากับจำนวนหน่วยกิต					
3. เนื้อหาของรายวิชาไม่น่าสนใจ					
4. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ...					
5. เนื้อหาวิชาเอกไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้สอนเมื่อ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
6. เนื้อหาบางรายวิชาปริมาณมาก					
7. เนื้อหารายวิชาไม่ครอบคลุมสาขาวิชาสังคม ศาสตร์					
ด้านผู้สอน					
1. ผู้สอนสอนไม่ครบตามหลักสูตร					
2. ผู้สอนขาดความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน					
3. ผู้สอนขาดทักษะในการสอน					
4. ผู้สอนไม่เตรียมตัวในการสอน					
5. ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนการสอน					
6. ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและ ศึกษาด้วยตนเอง					
7. ผู้สอนสอนไม่ตรงตามเนื้อหาที่กำหนดใน ประมวลรายวิชา.....					
8. ผู้สอนไม่ได้ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพ					
9. ผู้สอนขาดการใช้สื่อที่เหมาะสม					

รายการ	ระดับปัญหา				หมายเหตุ
	4	3	2	1	
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย					
2. ขาดการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียน					
3. ขาดการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน					
4. ขาดการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น					
5. ขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้					
6. ขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความเป็นครูอย่างต่อเนื่อง					
7. ขาดการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และความเคลื่อนไหวทางการศึกษา					
8. ขาดกิจกรรมที่ฝึกทักษะการสอน					
ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งค้นคว้า					
1. ขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ					
2. ขาดหนังสือ และวารสารทางการศึกษาที่ใช้ในการค้นคว้า					
3. หนังสือ และวารสารในห้องสมุดไม่ทันสมัย					
4. ความจำกัดของแหล่งค้นคว้า เช่น จุดบริการอินเทอร์เน็ต					
5. ขาดหนังสือที่ใช้เป็นเอกสารหลักในการเรียน					
6. ขาดการส่งเสริมการใช้แหล่งวิทยากรต่างๆ นอกจากห้องสมุด					
ด้านการวัดและประเมินผล					
1. ขาดการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
2. การวัดและประเมินผลเน้นความรู้ความจำเป็นสำคัญ					
3. ขาดการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียน					
4. งานที่มอบหมายในแต่ละวิชามีมาก					

รายการ	ระดับปัญหา				หมายเหตุ
	4	3	2	1	
5. ผู้เรียนขาดโอกาสร่วมในการประเมินผลตนเอง ...					
6. การประเมินผลไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด					
7. ความยุติธรรมในการตัดสินการประเมินผล					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย